ANUL X No. 2968 | Ediția de seară | SAMBATA 11 OCTOMBRE 1897

Abonamente
Incep la 1 și 15 ale fie-cărei luni și se plătesc înainte
Un an în țară 30 lei; în străinătate 50 lei
Șase luni 15 „ „ 25 „
Trei luni 8 „ „ 13 „
Numărul 10 banĭ
In străinătate 15 banĭ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuĭŭ strein în casă
V. Alexandri.

Anunciurĭ
Se primesc direct la Administrația ziarului
Linia pagina VI-a . . . . lei 0,50 bani
„ „ V-a . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . „ 2. „
La un mare număr de linii se fac reducții din tarif
Numărul 10 banĭ
Un număr vechiŭ 20 banĭ

Redacția
PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

Administrația
PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Proectele guvernuluĭ

Șase paginĭ
la fie-care ediție

PILDE

Țăraniĭ acuzațĭ că aŭ ucis pe proprietarul Cioflan aŭ fost găsițĭ vinovațĭ de curtea cu jurĭ. Era greŭ ca fiiĭ aceleiașĭ clase din care făcea parte și defunctul să nu se crează datorĭ a da cel puțin un exemplu și să osîndească pe cei învinuițĭ, fie că eraŭ saŭ nu dovezĭ în potriva lor.

Nu de aceasta însă ne vom ocupa noĭ acum. E vorba de învățămintele ce putem trage din acest proces și din crima agrarie a căreia victimă a căzut neomenosul fost proprietar al moșieĭ Belciugatele, moșie blestemată, de oare-ce din tată în fiŭ stăpînitoriĭ eĭ aŭ fost așa de răĭ, că țăraniĭ aŭ fost nevoițĭ să recurgă la omor pentru a scăpa de dînșiĭ.

De anĭ de zile noĭ strigăm că purtarea administrațieĭ noastre, nepăsarea și complicitatea eĭ împinge lumea la anarhie, la crime. Cînd de anĭ de zile te plîngĭ în toate părțile și cînd pretutindenĭ găseștĭ ușĭ închise, respingerĭ, batjocură, cînd orĭ și ce încercare este zadarnică, de oare-ce proprietarul este mare și puternic alegător în Bucureștĭ, cînd sub-prefectul și autoritățile comunale îĭ sînt la dispozițiune, în mintea ta, țăran din o comună uitată de D-zeŭ, îțĭ zămislește imediat, ideia răzbunăreĭ și a crimeĭ. Așa s'a întîmplat în Moldova, la Dersca, unde săteniĭ aŭ ucis pe proprietarul Uhrinovschy, așa a fost la Bordenĭ, cu exploatatorul Alexandru Scorțeanu, așa se explică omorul de la Tudora și tot aceleașĭ cauze trebue de atribuit crimeĭ din Belciugatele.

Principalul vinovat este administrația. Dacă ea nu s'ar face complicele interesat saŭ nu al arendașilor și proprietarilor, de sigur că un Cioflan, un Scorțeanu, un Uhrinovschi, n'ar fi murit de moarte violentă și nicĭ săteniĭ de pe moșiile lor nu s'ar fi gîndit să scape de eĭ prin crimă. Deznădejdea mînă pe om să ia cuțitul, pușca saŭ parul și la căderea nopțeĭ, la margine de drum, mandatar tacit al întregeĭ comune, complicĭ avînd pe toțĭ ceĭ obijduițĭ, să-șĭ aștepte victima și să facă acest act de justiție, pe care textul strict al legeĭ îl califică crimă, omucidere.

La noĭ clasele stăpînitoare par'că voesc anume ca să piară în spiritul țăreĭ, încrederea în administrație și în dreptate și nu știŭ nenorocitele, că aceasta este a semăna sîmburele revolteĭ viitoare, a împinge pe oamenĭ să facă în masă, ceea-ce individual s'a făcut la Bordenĭ, la Dersca, la Belciugatele.

Ceea ce se întîmplă la sate, se întîmplă și la orașe. E destul să amintim că doctorul-asasin Nicoreanu, n'a fost încă pînă acum pedepsit și că memoria tînăruluĭ Godeanu încă așteaptă răzbunarea, iar polițaiul din Tîrgoviște și aghiotantul de la închisoarea militară din Capitală, carĭ s'aŭ făcut iluștri în afacerea Tudor David, nu sînt supărațĭ de nimenĭ. Și cîte exemple nu am maĭ putea cita și cîte crime și nelegiuirĭ nu rămîn neștiute, ascunse pentru vecie între ceĭ patru pereți aĭ unuĭ mormînt saŭ pierdute din vedere în fundurĭ din îndepărtate cătune, acolo unde presa nu poate pătrunde, acolo unde nicĭ măcar nu se știe că este la Bucureștĭ o ziaristică independentă care dezvălue turpitudinile viețeĭ noastre politice și sociale.

Cazul luĭ Cioflan este ultima pildă ce se dă claselor stăpînitoare. Ele în orbirea lor însă nu văd abizul ce-l sapă singură și se mulțumesc ca să trimeață la pușcărie pe cîțĭ-va bănuițĭ, pentru a crede că «aceste exemple» sînt de natură a aduce liniștea și pacea, acolo unde clocește nedreptatea și războiul civil.

Const. Mille

SATIRA POLITICA

Este saŭ nu este?

O chestie mare ca și un om mare a ajuns Ieszensky.

Toată presa se ocupă de Ieszensky și de a luĭ decorație dar, în același timp, aceiașĭ presă n'a ajuns încă să știe dacă individul a fost saŭ n'a fost decorat.

Gazetele discută cu aprindere această chestie, și fie-care discută după cum îĭ este angajamentul. D'un examplu: *L'Indépendance Roumaine* minte; *Voința Națională* tace; *Liberalul* o scaldă; opoziția afirmă. Dar toate acestea n'aŭ lamurit încă chestia, cu toată intervenția ziarelor maghiare ca maĭ competente.

Mă rog, a fost, orĭ n'a fost decorat Ieszensky?

Vax.

LAȘITATE

Ceea-ce se întîmplă în cîmpul conservator, cu agitarea chestiuneĭ naționale, denotă o lașitate, absolut dezgustătoare.

Organele conservatoare aŭ început să „șofeze" întrunirile ce se organizează la „Dacia" de gruparea flevistă.

Am pune un „pari" că tot ce a fost poliție conservatoare va fi mobilizat cu ocaziaserieĭ de întrunirĭ ce începe Duminecă.

D. Fleva e liber să continue politica sa prețioasă, care i-a dat pînă azĭ atîtea succese: va veni iute ziua să-șĭ încheie bilanțul, ca și după campania ghenadistă—și vom face atuncĭ reflexiile cuvenite.

Ce însamnă însă lașitatea mareluĭ partid conservator de a trage sforile după culise?

Ce înseamnă să-țĭ mobilizezĭ toțĭ agențiĭ, să anunțĭ începerea manifestațiunilor „boboruluĭ"? și tot tu să strigĭ:

—Partidul conservator nu speculează chestia națională!

In astă privință, trebuie să mărturisim că liberaliĭ aveaŭ mult maĭ multă francheță: eĭ aŭ agitat, cu șeful lor în frunte.

Ceea ce fac azĭ conservatoriĭ e o scîrboasă fățărnicie, o lașitate pe care o denunțăm tuturor acelora cărora le e în adevăr scumpă cauza națională.

Să nu lăsăm ca agitația națională începută de Ligă și studențĭ să fie ast-fel pătată.

S. Y. R.

Rezumatul de la jurațĭ

In sesiunea de acum un an, Camera a votat proectul de lege prin care se desființa rezumatul dezbaterilor de la curtea cu jurĭ. Senatul însă a crezut de cuviință să înlăture această reformă umanitară și ultimul proces de la jurați, al asasinăreĭ proprietaruluĭ Cioflan, ne dă dovadă cît de răŭ a făcut puțin maturul corp. In adevăr, ni se spune că prezidentul a fost de o parțialitate vădită, că violent din fire, a apostrofat pe acuzați, cu cuvîntul de „asasinĭ" pe cînd eĭ nu fuseseră încă osîndițĭ, că dădea semne de aprobare și dezaprobare și că în sfîrșit rezumatul desbaterilor a fost un rechizitor mult maĭ puternic de cît acel al ministeruluĭ public.

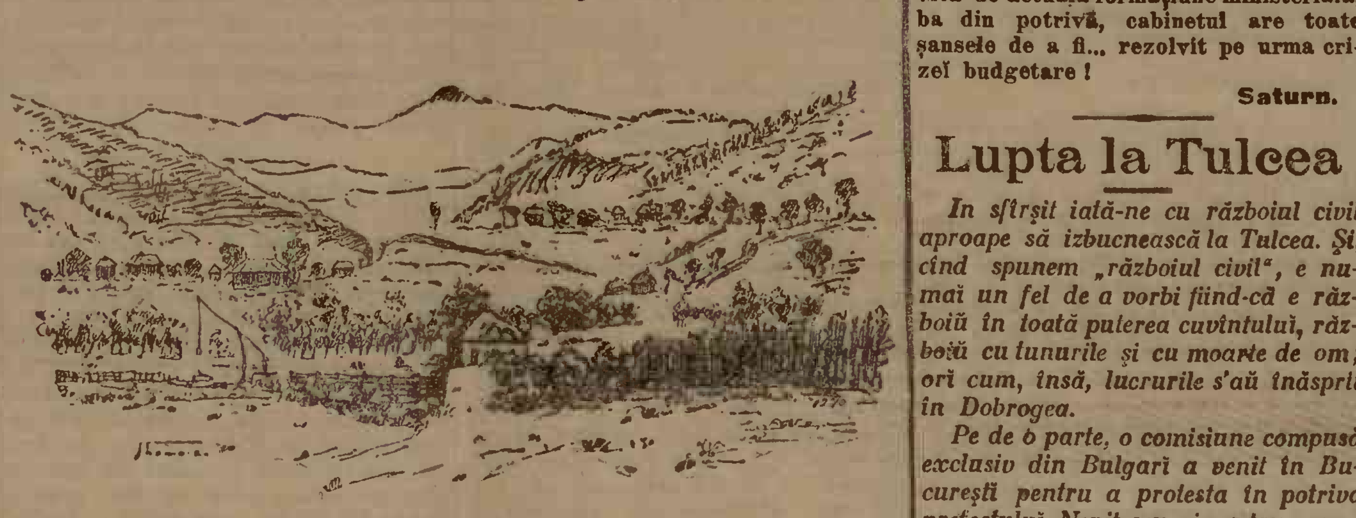
Noĭ cunoaștem pe d. Dimboviceanu, prezidentul de care este vorba și îl știm un magistrat distins și inteligent. Nu e însă atîta de ajuns ca să fi un bun prezident de jurațĭ, cînd legea nu'țĭ stînjenește și țărmureștĭ puterile. Judecătorul este și el om, cu simpatiile, antipatiile și convingerile sale. E greŭ să facĭ un rezumat imparțial cînd eștĭ convins de vinovăția acuzatuluĭ și orĭ cît îțĭ veĭ înfrîna firea, naturalul va reapare și tu prezident, veĭ deveni fără să vreĭ parțial și veĭ influența jurații. De aceea ne putînd corige pe oamenĭ, legiuitorul a voit să corige legea și să ia din mîna magistratuluĭ rezumatul care poate deveni apărare saŭ acuzare.

Să sperăm însă că proectul de lege va fi votat și de Senat și se va începe o reformă democratică a codiceĭ noastre penale care a rămas în urmă de tot cu progresele științeĭ dreptuluĭ modern și maĭ ales cu acele ale științeĭ sociale.

Pînă atuncĭ, nu e maĭ puțin regretabil faptul că actualul prezident al Curțeĭ de jurați, nu prezidă în așa chip, ca să înlăture orĭ și ce bănuială de parțialitate.

Sfinx.

Vederi din țară

SATUL DOFTANA

din jud. Prahova, unde s'a construit de curînd noul penitenciar, care a costat 1 milion și jumătate.

Proectele Guvernuluĭ

S'a vorbit mult despre proectele de lege pe carĭ le vor prezenta diferițiĭ miniștriĭ, corpurilor legiuitoare.

Chiar ziarele guvernuluĭ ne aŭ servit o întreagă listă de proecte de legĭ și n-aŭ dat chiar amănunte asupra lor.

Totușĭ pînă acum nu este absolut nicĭ un proect de lege gata. Nicĭ d. H ret, nicĭ d. Cantacuzino, nicĭ chiar d. Sturdza nu aŭ terminat proectele de lege ce ni s'aŭ anunțat.

Deficitul budgetar

Și cauza acesteĭ stagnațiunĭ în activitatea legiferătoare a guvernuluĭ stă în dezechilibrul budgetar, în extraordinarul deficit pe care îl dă budgetul anuluĭ curent și în tot atît de extraordinarul deficit ce se prevede pentru budgetul 1898—99.

D. Gogu Cantacuzino a cerut tuturor miniștrilor ca maĭ 'nainte de a redacta proectele de legĭ pe carĭ vor să le prezinte corpurilor legiuitoare, să alcătuiască budgetele pe anul viitor.

Aceasta pentru ca să se poată ști cu siguranță ce cheltuelĭ noĭ se maĭ pot înscrie în budget.

Noĭ resurse

D. Gogu Cantacuzino, a declarat de asemenea colegilor săĭ să nu se gîndească la noĭ cheltuelĭ fără a se preocupa și de mărirea resurselor budgetare.

Cu veniturile actuale nu se pot acoperi cheltuelĭ pe carĭ le prevăd deja legile, dar încă să se maĭ facă față și la alte cheltuelĭ.

Și chestia este să se găsească mijlocul de a se înmulți veniturile statuluĭ, fără ca să se pue noĭ birurĭ alarmante.

Guvernul nu se simte în stare să înfrunte o campanie serioasă pe chestia unor noĭ impozite.

Ce e probabil?

De aceea e probabil — cel puțin aceasta reese din părerile exprimate de persoane în pozițiune de a fi bine informate—că guvernul va cere camerelor maĭ întîĭ să voteze proectele de lege modificatoare ale legilor minelor și C. F. R., de oare-ce aceste proecte se speră că vor produce statuluĭ oare-carĭ veniturĭ maĭ importante.

Se spune iarășĭ că d. Ionel Brătianu va reveni asupra măsureĭ sa'e prin care a urcat prețul călătoriilor cu C. F. pe distanțele micĭ, de oare-ce s'a constatat că această măsură departe de a fi mărit veniturile C. F., di'mpotrivă le-a scăzut simțitor.

Concluzia

Concluzia este că și sesiunea viitoare a corpurilor legiuitoare, dacă vor rămîne tot d-niĭ Dim. Sturdza și Gogu Cantacuzino la putere, va fi stearpă.

Dacă se vor vota poate cîte-va legĭ de mică importanță, guvernul nu va prezenta însă corpurilor legiuitoare nicĭ un proect de reformă serioasă.

De alt-fel nicĭ situația parlamentară nu i-ar permite să se avînte pe calea marilor reforme.

O să aibă destulă bătae de cap guvernul cu aurelianiștiĭ, din cauza proectuluĭ de lege relativ la casa rurală.

Rep

A. C. Cuza

Fostul deputat al Iașilor pe pe timpul conservatorilor, a debutat maĭ întîĭ în literatură la revista ieșană Contemporanul *cu bucățĭ de versurĭ pline de vehemență și de răzvrătire.*

Cum toate extremele se ating, revoluționarul de erĭ a ajuns conservatorul de azi, dar i-a rămas totușĭ indisciplina anilor tinereții sale.

A scris cîte-va studiĭ economice, a ținut cîte-va discursurĭ importante și s'a dedat propagandeĭ anti-alcoolice, fundînd Liga cu acest nume, al căreia secretar este.

Studiul săŭ asupra monopoluluĭ alcooluluĭ *e o lucrare pe care o poate consulta orĭ și cine cu mult folos.*

Ca om cuminte, așteaptă fără a se deda la agitațiĭ, ca venind din noŭ „partidul" la putere, poliția să'l trimeată să reprezinte poporul... Afară dacă cuconu Lascar nu l'o fi găsind c'a făcut prea multe „prostiĭ."

Per

Criza budgetară

Sîntem în plină criză budgetară — și, bine-înțeles, presa guvernuluĭ păstrează discrețiunea profesională.

Ultimul trimestru s'a soldat cu o scădere la incasărĭ de:

leĭ 10 milioane, 848,197 leĭ.

In adevăr, pe cînd în trimestrul corespunzător din anul trecut încasările aŭ fost de: leĭ 82,264,164, azĭ n'aŭ atins de cît țifra de: leĭ 71,415,967.

La căile ferate e un deficit de 3 milioane, la „diverse veniturĭ" un deficit de aproape 5 milioane, la veniturile ministeruluĭ domeniilor 2.221,908, contribuțiile directe prezintă o scădere de jumătate de milion—și—notațĭ bine—toate astea pe un singur trimestru!

Așa dar—în timp ce politicianismul romîn deapănă „campaniĭ" teribile—în lada ministeruluĭ arde o funebră lumînare de stearină!

Cu toate astea ar trebui să se știe carĭ vor fi mijloacele ce se vor propune parlamentuluĭ pentru eșirea din această dureroasă criză.

Veni-va guvernul din noŭ cu paliative, cu evaluărĭ umflate, saŭ cu ceva nouĭ imposite indirecte— orĭ e hotărît să-șĭ amintească nenorocitul program de la Iașĭ și să atace reforma radicală a onerosuluĭ sistem de impozite în vigoare?

Dacă tăcerea asupra acestor chestiunĭ va continua în tabăra guvernuluĭ, țara va putea înțelege că criza budgetară nu are șanse de a fi rezolvită de actuala formațiune ministerială, ba din potrivă, cabinetul are toate șansele de a fi... rezolvit pe urma crizeĭ budgetare!

Saturn.

Lupta la Tulcea

In sfîrșit iată-ne cu războiul civil aproape să izbucnească la Tulcea. Și, cînd spunem „războiul civil", e numaĭ un fel de a vorbi fiind-că e războiŭ în toată puterea cuvîntuluĭ, războiŭ cu tunurile și cu moarte de om; orĭ cum, însă, lucrurile s'aŭ înăsprit în Dobrogea.

Pe de o parte, o comisiune compusă exclusiv din Bulgarĭ a venit în Bucureștĭ pentru a protesta în potriva prefectuluĭ Nenițescu și pentru a protesta, în același timp, despre sentimentele lor romîneștĭ.

Pe de altă parte Romîniĭ din Tulcea intervin în favoarea prefectuluĭ, acuzînd în același timp pe Bulgarĭ că ar fi niște răĭ Romînĭ, că ar conspira în potriva statuluĭ, că toate doleanțele și protestările lor sînt neîntemeiate.

Neapărat că un guvern romînesc nu poate de cît să ia în considerare părerile Romînilor și să le dea satisfacere; tot odată, însă, un guvern înțelept este dator să liniștească spiritele și nicĭ să apese prea mult asupra străinilor.

Noĭ nu putem admite uneltirile Bulgarilor și nu putem tolera agitările anti-naționale din Dobrogea; în același timp nu aprobăm represiunile și persecuțiunile sistematice fără scop, și fără rost.

Cerem guvernuluĭ să fie energic dar să fie drept.

Adică: romînism și justiție!

Dragoș.

Romîniĭ la expoziție

Un ziar din Capitală—*Drapelul*—atinge chestia participăreĭ Romînieĭ la expoziția din 1900. Rezervîndu-ne a reveni asupra acesteĭ importante cestiunĭ, vom spune pentru astă-zĭ că, în adevăr, cestiunea merită să fie examinată cu foarte multă băgare de seamă.

Destul am fost de rîsul străinilor cu toate cele-l'alte expozițiunĭ, cu exibiția de nădragĭ, cu transportul de fete romîne, cu mititeiĭ și cu patricieniĭ. Ar trebui să ne gîndim serios la chestia expozițiuneĭ; adică să participăm, dacă avem ce prezenta lumeĭ muncitoare și culte, să ne abținem dacă nu sîntem în stare să producem de cît vorbe late și mofturĭ naționale.

Să se sfîrșească o dată cu regimul farseĭ.

Stop.

Monstruozitățile politicianismuluĭ

Nu odată, presa partidelor istorice s'a regăsit într'o duioasă alianță pentru aprofera anatema asupra revoluționarilor subversivĭ din presa democrată, care nu maĭ respectă „nicĭ perĭĭ albĭ aĭ marilor noștriĭ bărbațĭ de stat"!

Așa că e explicabil să intervenim și noĭ de cîte orĭ acuzațiunile reciproce în taberele „partidelor de guvernămînt" dorm cu tremollo și ne daŭ ocazia să oferim gratis cetitorilor noștriĭ ceva eșantilioane de moralitate politică.

Se știe că grație marilor sale calități diplomatice, d. Sturdza a exasperat pe ceĭ maĭ blajinĭ cetățenĭ și ast-fel a încasat pînă azĭ tot soiul de epitete glorioase, precum: trădător, lacheŭ, prim-ministru și alte asemenea grațiozitățĭ.

De un lucru n'a fost însă acuzat d. Sturdza— de delațiune ordinară în străinătate, și de aceia Timpul, *oficiosul celuil'alt venerabil șef de guvernămînt în Romînia, s'a gîndit să împlinească și această lacună în istoria politicianismuluĭ romîn.*

Așa fiind, oficiosul fruntașuluĭ țăreĭ, Lascar Catargĭ, aduce celuil'alt fruntaș al țăreĭ, Dimitrie Sturdza, următoarea acuzație:

„Cînd d. Sturdza se afla în opozițe, a „lansat memoriĭ la sublima Poartă acuzînd „și calomniind pe guvernul conservator, că „prin personalul săŭ diplomatic din Turcia „urmărește scopurĭ incompatibile cu interesele și cu legile imperiuluĭ otoman."

Așa dar — fruntașul țăreĭ, Dimitrie Sturdza, actualul prim-ministru, a jucat rolul de delator, de conspirator ordinar contra statuluĭ— faptă care, înainte vreme, era sancționată de împușcarea la zid.

Aceasta — înc'odată — o denunță nu vre-un „revoluționar, fără patrie" ci oficiosul celuil'alt fruntaș al țăreĭ, Lascar Catargi.

Cu toate astea— învățațĭ, tinere generațiunĭ, de la fruntașiĭ țăreĭ arta de a conduce statul și respectațĭ „periĭ albĭ aĭ marilor noștriĭ bărbațĭ de stat" !!...

Silex.

Chestiunĭ teatrale

Am spus în nenumărate rîndurĭ că poporul romîn nu-ĭ capabil să se ocupe cu artele și să producă lucrărĭ de valoare. Toată chestia, dacă nu avem talente recunoscute la noĭ, se reduce la neîncrederea pe care o manifestă cercurile noastre conducătoare în capacitatea Romînuluĭ.

Ceĭ maĭ mulțĭ vorbesc cu ușurință despre lipsa de talent a Romînilor din din cauza absoluteĭ lor ignoranțe în materie. De mult, foarte de mult, s'a înrădăcinat la noĭ obiceiul de a nu considera ca priceput într'o materie, saŭ ca talent artistic pe cine-va, de cît numaĭ după ce străinătatea l'a consacrat om priceput, saŭ om de talent.

Așa pentru ca să revin la chestia teatruluĭ cu care mă ocup în special, daŭ următoarele exemple:

De cîte orĭ n'ațĭ auzit fraza:

—„*Apoĭ noĭ n'avem artiștĭ, și nicĭ nu se poate să avem pentru că sîntem un popor tînăr în arte, etc.*

Adevărată este această afirmare? Am spus de o mie de orĭ că nu este adevărată. Dovadă: sînt în principalele teatre din Europa artiștĭ de frunte Romînĭ, și în teatrele de operă și în cele de dramă și comedie. Citez, pentru operă: Darclée, Theodorini, Gabrielescu, Popovicĭ, Dumitrescu etc. etc. Pentru dramă: Max, de la Paris, Agata Bîrsescu, care a fost angajată acum la primul teatru din Berlin, la „Deutsches-theater", și anume ca să creeze rolul principal din ultima și faimoasa piesă *Ioan Botezătorul* a luĭ Sudermann.

A! pe aceștia sînt sigur că nu-ĭ vețĭ contesta nimenĭ, de oare-ce i-a sacrat artiștĭ Europa.

De ce nu voițĭ să admitețĭ că și mulțĭ dintre ceĭ carĭ aŭ rămas la noĭ sînt artiștĭ de talent? Pentru că nu-ĭ cunoaștețĭ, pentru că nu vă dațĭ osteneala de a veni la teatru romînesc.

•

Absolut aceeașĭ chestie este și cu piesele originale. Fie-care băețaș care se strecoară pe la gazete în răstimpul în care se fac schimbărĭ de personal prin redacțiĭ, își permite să trateze din înălțimea uneĭ judecățĭ rezemată pe 20 de anĭ neîmplinițĭ și pe citirea unuĭ volum împrumutat, cu un suveran dispreț tot ce s'a scris în romînește.

De sigur că dacă copilul ar fi citit piesele romîneștĭ, n'ar maĭ vorbit ast-fel. Dar pentru el „Champignol", e superioară „Scrisoareĭ pierdute", „Doctorul Satan" superioară „Femeeĭ" de Hasdeŭ și „Hotel central" incomparabilă cu „Treĭ craĭ de la răsărit". Pentru ce? Pentru că cele franțuzeștĭ s'a scris la Paris că sînt piese admirabile, iar de cele din urmă scrim noĭ, ceĭ carĭ la Bucureștĭ ne ocupăm cu teatrul.

•

Eĭ, dar cum poate un june cronicar de ocazie să ia în serios pe „criticiĭ improvizațĭ" carĭ scriŭ de vre-o două-zecĭ saŭ zece anĭ despre teatru.

Ș'apoĭ fie-care trebuie să aibă o idee originală. Și cînd poțĭ să aĭ maĭ bine satisfacția de a fi fost original, de cît atuncĭ cînd nu cunoștĭ absolut nimic din tot ce s'a scris în materia de care te ocupĭ?

Așa, afirmĭ că criticiĭ teatralĭ de la noĭ sînt cauza că nu există artiștĭ de talent în teatru, saŭ că ceĭ carĭ există sînt dezgustațĭ din cauză că critica i-a lovit cu patimă.

Cine a spus asta? căruĭ critic teatral se referă astă acuzare? Din nefericire pentru teatru, nu prea sînt mulțĭ carĭ să facă critică teatrală, și de aceea se și pot strecura la gazete, pentru această rubrică articole „critice" fără nicĭ un control.

Dintre toțĭ gazetariĭ din Bucureștĭ numaĭ sub-semnatul am avut această extra ordinară virtute de a vorbi de teatru vre-o zece anĭ în șir, fără să obosesc și fără să mă dezgust.

Eĭ, mie nu mi se poate spune nicĭ că am lovit în artiștĭ, nicĭ că am căutat să ucid piesele originale. Din potrivă, toată lupta mea este ca Teatrul național să'șĭ formeze repertoriul cu piese originale și să dea tutulor artiștilor posibilitatea de a munci și a'șĭ dovedi talentul.

•

Prin urmare nu criticeĭ i se poate face vina că a ucis talentele și piesele originale prin campaniile eĭ, criticeĭ i se poate face o singură imputare, aceea că s'a ocupat prea puțin de teatru.

Dar eŭ sînt obicinuit cu criticiĭ de ocazie. In toțĭ aniĭ înainte de deschiderea stagiuneĭ teatruluĭ, apare cîte un critic de aceștia... am văzut mulțĭ, dar toțĭ aŭ dispărut în ziua chiar în care aŭ apărut.

Și nicĭ nu se putea alt-fel, de oare-ce aceștia scriind un articol, aŭ spus tot ce aŭ de spus. De unde voițĭ să iasă al doilea articol cînd nu cunosc nicĭ literatura dramatică originală, nicĭ pe cea străină și nicĭ chiar pe artiștĭ.

In vremĭ de criză de colaboratorĭ, ziarele îșĭ umplu coloanele cu ce pot

Cînd se limpezesc însă lucrurile, criticiĭ de ocazie reintră în tăcere și frigurile criticeĭ teatrale îĭ părăsește.

*

Nu pot să sfîrșesc acest articol fără ca să relevez o faptă rea a direcțieĭ Teatruluĭ Național.

Anul acesta, a putut vedea toată lumea, nu maĭ figurează printre societariĭ Teatruluĭ Național una din gloriile sceneĭ noastre, artista de mare talent care a mișcat timp de aproape 30 de anĭ publicul Romîn, artista care ne-a dat creațiunĭ neperitoare, artista Frosa Sarandy.

A dispărut Frosa Sarandy dintre societarĭ așa cum dispar pe fie-care zi staliștiĭ angajațĭ cu seara. A dispărut Frosa Sarandy așa cum dispar necunoscuțiĭ aceia, carĭ nicĭ odată nu aŭ putut atrage asupra lor atențiunea publică.

Aceasta e o rușine pentru teatrul nostru și vădește lipsă de civilizație. In nicĭ o țară din lume nu se trece la pensie un artist, cu atîta dispreț pentru munca depusă și pentru talentul superior dovedit. Peste tot i se dă o reprezentație de retragere care e o sărbătoare pentru artă, o răsplată și un omagiŭ pentru artistul bătrîn, un îndemn și o încurajare pentru ceĭ carĭ rămîn în luptă cu scena.

E trist, e trist că după 20 de anĭ de la înființarea societățeĭ dramatice, artiștiĭ tot nu știŭ să'șĭ prețuiască talentul și munca lor.

I. C. B.

IMPRESIUNI și PALAVRE

(Din coresp. luĭ Chițibuș cu cititoarele sale)

Plăcută surprindere

De multe orĭ la bal mascat țĭ se întîmplă o plăcută surprindere. O mască te necăjește o seară întreagă, îțĭ spune o mulțime de lucrurĭ intime carĭ te intrigează și te face să-țĭ bațĭ capul ca să aflĭ pe misterioasa persoană. O rogĭ să se descopere, să lumineze acest mister și să dea masca jos. Cîte o dată, nu e vorba, nu știĭ cum să o stergĭ maĭ repede, cum să scapĭ de bucluc ul în care aĭ intrat și cum în fața uneĭ babornițe să-țĭ retragĭ prostiile ce i le-aĭ spus, să revocĭ propozițiunile făcute. Sînt cazurĭ însă cînd surprinderea este plăcută, cînd daĭ de o vechie cunoștință și atuncĭ ca doĭ prietenĭ carĭ nu s'aŭ văzut de mult, te puĭ să taĭ lungĭ palavre, așa de lungĭ că nu bagĭ de seamă că balul s'a isprăvit, că lămpile s'aŭ stins și că garderopierul voește și el să plece să se culce.

Chițibuș în ale sale *impresiĭ* și *palavre*, avînd a face cu femeĭ mascate, de multe orĭ este intrigat și ar voi firește să știe cine sînt femeile deștepte carĭ îĭ scriŭ corespondențe și carĭ de multe orĭ îl pun pe gîndurĭ. Intre aceste era și *Frusinica*, cu care am dus multe lupte și ne-am certat asupra veșniceĭ cestiunĭ a dragosteĭ; maĭ mult încă, am încercat să respicăm împreună sensul viețeĭ.

Frusinica însă, neobosita luptătoare nu'mĭ dădea răgaz, nu mă erta și cînd îmĭ descoperea partea mea slabă, acolo lovea, cruda, scoțînd din trîmbiță, cîntecul vesel al victorieĭ.

Cine e *Frusinica*? Am întrebat muntele, valea, Dunărea și Dîmbovița și toate acestea cu amabilitate mĭ-aŭ răspuns: *Nu știm!*

Dezesperasem de-a afla adevărul și mă întemeiam pe întîmplare, pe noroc, care în tot-d'auna mĭ-a venit în ajutor, recompensîndu-mĭ această mare calitate a mea: *răbdarea*. Și am avut dreptate; cînd mă gîndeam maĭ puțin la așa ceva, de o dată am găsit pe masa mea de lucru un volum intitulat: *Mosaicurĭ* și o iscălitură cunoscută *Smara*. Am deschis volumul și întîmplarea m'a făcut să nemeresc la pagina în care începe rubrica *Din corespondențele luĭ Chițibuș cu cetitoarele sale.* Mi se pare că visez, bat cu mîna cartea, pun o pereche de ochelarĭ și tot nu 'mĭ vine a crede. Da, da, sînt corespondențele *Frusinicăĭ* și *Frusinica* e doamna *Smara*, care își leapădă anonimatul și dîndu-șĭ masca jos spune luĭ *Chițibuș*:

— Eŭ sînt! Așa-ĭ că te-am necăjit bine și în de lung timp?

Surprinderea este plăcută, tot așa de plăcută ca și citirea întreguluĭ volum, cu o condițiune, doamnă, și o condițiune esențială, ca acum cînd misterul este dezvăluit, cînd nu maĭ portĭ mască, să rămîĭ tot *Frusinica* dinainte și să se întîmple cu d-ta, cum se întîmplă cu măștile amice, adică să nu întrerupem vorba și să o continuăm înainte, să pălăvrăgim mereŭ, mereŭ, pînă vom deveni bătrînĭ, orĭ cetitoriĭ s'ar plihtisi de atîta prietenie și vor voi să ne certăm ca înainte, cînd sub masca anonimatuluĭ îmĭ trăgeaĭ strașnice dar pline de spirit săpunelĭ, de și ca să îndulceștĭ lucrurile, te ofereaĭ să-mĭ pupĭ mustățile.

Chițibuș.

CRONICA

Un eveniment

Un însemnat critic romîn cu care am avut o mică convorbire 'mĭ-a spus: cel maĭ răŭ meșteșug în țara romînească e să fiĭ scriitor.

Tu îțĭ daĭ toată osteneala ca să daĭ formă celor maĭ intime, celor maĭ bune gîndirĭ ale tale—pentru ce? Pentru că după ce veĭ fi avut curajul să 'țĭ tipăreștĭ lucrarea, aceasta să putrezească în rafturile unuĭ editor care a avut curajul, nu să-țĭ plătească munca, dar să risce cheltuielile de tipar!

Criticul în cestiune a avut dreptate.

In ziua de astăzĭ pentru ca să tipăreștĭ o carte se cere un adevărat curaj; pentru că ea nu 'țĭ dă nicĭ satisfacție materială, și nicĭ măcar satisfacție morală.

Iată de ce trebuĭe să admirăm pe aceĭ poețĭ, carĭ ca de o pildă simpaticul Radu Rosetti, aŭ curajul să înfrunte toate marile și micile mizeriĭ, și o dată, de două orĭ pe an îmbogătesc literatura romînească cu un noŭ volum.

Sîntem într'o epocă literară, cînd deja simpla apariție a uneĭ cărțĭ e un eveniment,—abstracție făcînd de calitatea eĭ. Cu atît maĭ mult trebuĭe să fie un eveniment apariția cărțeĭ unuĭ poet, care, a dat în nenumărate rîndurĭ dovadă, de talentul săŭ.

Așteptăm cu nerăbdare *Duioasele* și promitem să revenim maĭ pe larg asupra lor.

Inter.

Știrĭ literare

Azĭ apare în editura librărieĭ Leon Alcalay **Duioase** ultimul volum de poeziĭ ale luĭ Radu D. Rosetti.

Credem că talentul colaboratoruluĭ nostru e cunoscut în de-ajuns de publicul cititor, spre a maĭ fi nevoe să-ĭ facem reclamă.

Ajutăm că volumul e tipărit cu o eleganță neobicĭnuită, avînd o copertă minunată, datorită meritosuluĭ pictor N. Mantu, și se vinde la principalele librăriĭ cu prețul de 3 leĭ.

FEL DE FEL

Faure cu treĭ ochĭ. — Locotenentul Hourst a făcut o călătorie de explorație pe lîngă Niger și în țara Tuaregilor. Cu această ocazie a luat cu dînsul și maĭ multe portrete ale președinteluĭ republiceĭ: „Sultanul Francezilor" a făcut pretutindenĭ o însemnată impresie asupra Tuaregilor și portretul săŭ a fost pretutindenĭ admirat. De cîte orĭ Tuaregiĭ priviaŭ portretul, adresaŭ locotenentuluĭ următoarea cestiune stereotipă: „Acesta-ĭ tatăl tăŭ?" și apoĭ, privind cu atențiune monoclul luĭ Faure: „De ce are treĭ ochĭ?" D-l Hourst își preparase următorul răspuns: „De sigur că ăsta-ĭ tatăl meŭ; el e tatăl nostru al tuturor, și dacă are treĭ ochĭ, aceasta se explică prin faptul, că are nevoe de dînșiĭ, pentru a ne vedea pe toțĭ odată". Nimenĭ n'a îndrăznit să obiecteze ceva la acest răspuns.

*

Pullmann mort. — Cît de puținĭ cunosc numele aceluia care a avut pentru prima oară ideea de a construi vagoanele de drum de fer pentru dormit, pentru restaurante și pentru lectură? Americanul Pullmann a fost acela care vroind să accelereze mersul trenurilor, să scurteze drumul dintre stațiunile maĭ principale, s'a gîndit să dea călătorilor posibilitatea ca să găsească de toate în tren și să numaĭ aibă nevoie de a se coborî la stațiĭ. Pullmann a fondat societatea de construcție „Pullmann palace Car Co.", care astăzĭ posedă lîngă Chicago un adevărat oraș cu 1500 de case pentru 5—6000 lucrătorĭ, cu o bancă, un teatru, un hotel, școlĭ, bisericĭ și hale. In acest oraș se află fabricele carĭ construĭesc pe fie ce an 200 case Pullmann (adică vagoane de dormit, restaurant etc.) 500 vagoane obicĭnuite de persoane și 10000 vagoane de marfă, în valoare totală de 50—60 milioane leĭ.

*

Noul parlament maghiar. Primul-ministru Ungur Banffy, a adresat comitetuluĭ de construcție a parlamentuluĭ maghiar o scrisoare, prin care 'l provoacă să accelereze lucrările, pentru ca în 1899 să poată deschide camerile în noua clădire. In același timp, pictorul Stefan Vaido a început să lucreze la cele șase frescurĭ din istoria maghiară. Dintre aceste frescurĭ treĭ vor avea subiecte din lumea basmelor maghiare, și anume: „Sabia minunată a luĭ Atila", „Răpirea femeilor", și „Visul Emeseĭ", iar treĭ frescurĭ vor avea următoarele subiecte: „St. Stefan primește coroana de la archiepiscopul Astrik", „Koenives Kálmán oprește prigonirile contra vrăjitoarelor" și „Buruiana minunată a sfîntuluĭ Vladislav". Fie-care fresc are o suprafață de 250 metriĭ pătrațĭ.

Un bucureștean pe zi

Zoe Jieanu

După ce am dat atîțea artiștĭ, credem că e bine să dăm și cîte-va din artistele noastre. D-na Zoe Jieanu a eșit abĭa de treĭ anĭ din conservator. A fost elevă sîrguitoare și dovedea încă din școală aptitudinĭ pentru teatru.

Joacă cu mult succes rolurile de mamă în piesele moderne și rolurile secundare în tragedie.

Pînă acum nu i s'a dat ocazie să-șĭ dea întreaga măsură a talentuluĭ, de oare-ce nu i s'a încredințat nicĭ un rol important, pentru studiarea căruia să i se acorde timpul necesar.

D-na Zoe Jieanu e o artistă inteligentă, studiază cu sîrguință și posedă multe calitățĭ pentru scenă. E măritată cu artistul I. Jieanu.

Pic.

Litere-Arte-Științe

La Wuerzburg a încetat din viață marele istoric și cunoscutul profesor universitar, dr. Franz Xaver de Wegele. Acum de curînd am anunțat că profesorul 'șĭ-a serbat jubileul de 50 de anĭ de cînd e doctor în filozofie. Lucrările istorice ale luĭ Wegele, sînt în mare parte colecțiunĭ critice de documente carĭ aŭ contribuit foarte mult la luminarea istorieĭ relațiunilor austro-germane.

*

Relațiunile Munteniei și Moldoveĭ cu Ungaria pînă la 1526, este titlul unuĭ volum în 8° de peste 450 p., ce va apare de sub tipar peste cîte-va zile.

Această lucrare este făcută de tînărul licențiat în litere Gr. Conduratu și promite să fie de un deosebit interes. Așteptăm apariția lucrăreĭ pentru ca să revenim.

*

„Bohemelet" este opera ce se va da peste cîte-va zile la Budapesta. „Bohemelet" este ultima lucrare a luĭ Leoncavallo, cunoscutul compozitor al luĭ „Bajazzi". Direcția opereĭ noastre ar trebui să 'șĭ ia pildă de la Maghiarĭ, carĭ orĭ ce s'ar zice, își daŭ osteneala să fie în curent cu lumea artistică modernă.

Din Turnu-Măgurele

(Corespondență partic. a „Adevĕruluĭ")

Proces de presă.— Incercare de omor.

In corespondența trecută, vorbind despre deschiderea sesiuneĭ de toamnă a curțeĭ cu jurațĭ și despre judecarea procesuluĭ perceptoruluĭ abuziv Pencovicĭ, am anunțat în treacăt și despre un proces de presă care avea să se judece în ședința de Vinerĭ a curțeĭ cu jurĭ din orașul nostru.

In adevăr, în ziua de Vinerĭ 3 Octombrie, s'a înfățișat înaintea curțeĭ noastre cu jurĭ procesul de calomnie prin presă intentat d-luĭ D. Ștefănescu, fost primar al comuneĭ rurale Strîmbenĭ, de către d. B. Constantinescu.

Procesul însă, care pare a fi foarte interesant, s'a amînat, după cererea acuzatuluĭ, pentru sesiunea viitoare. Acest proces s'a amînat odată în sesiunea trecută, de data ceia însă după cererea reclamantuluĭ. Motivul amînăreĭ din noŭ a procesuluĭ este ca acuzatul să maĭ propue și alțĭ martorĭ.

Incercare de omor

Acum cît-va timp în comuna Malu, din județul Teleorman, era să se întîmple un omor, a căruĭ victimă avea să fie chiar primarul aceleĭ comune, anume Gheorghe Popescu. Iată cum s'aŭ petrecut lucrurile.

Primarul Popescu, avînd să execute un mandat de arestare contra locuitoruluĭ Cristea Neagu Anghel și aflînd că impricinatul se găsește ascuns în casa săteanuluĭ Stancu Iancu Anghel, se duse în locuința acestuĭ din urmă și ceru ca impricinatul să'ĭ fie predat. Gazda luĭ Cristea însă refuză; ba la urmă, văzînd că Popescu stărue, luă o armă și o descărcă asupra primaruluĭ, rănindu'l grav. Atuncĭ s'a înștiințat imediat subprefectul respectiv care, sosind la fața loculuĭ cu cîțĭ-va jandarmĭ, puse mîna pe criminalul Stancu și'l arestă, după ce maĭ întîĭ încheie cuvenitele acte.

Primarul, într'o stare cît se poate de gravă, fu transportat în grabă de familie la spitalul județian din Slatina, iar de aicĭ la Bucureștĭ, unde, după cîtă-va vreme de îngrijirĭ serioase, se făcu maĭ bine.

Cores.

DIN STREINATATE

Franța

Partidul monarchist din Franța n'a murit. Din contra, el crede că viitoarele alegerĭ ce vor avea loc la primă-vară, vor aduce restabilirea monarchieĭ. Cu ocaziunea deschiderеĭ Camerilor, care s'a făcut la 7 ale luneĭ curente, toate ziarele monarchiste sună alarma pentru atacul republiceĭ, și prezic restabilirea monarchieĭ. Ceĭ maĭ teribilĭ în acest strigăt de alarmă sînt ziarele „Gazette de France" și „La verité", pe cînd „Moniteur universel", „Gaulois", și „Soleil" sînt maĭ precaute. In „Gaulois" senatorul Fresneau își exprimă convingerea că viitoarele alegerĭ vor pregăti restabilirea tronuluĭ regesc.

Toate dorințele monarchiștilor și toate prezicerile lor, sînt zadarnice. Popoarele muncesc de ajuns pînă răstorn un tron, pentru ca să'șĭ maĭ permită luxul de a'l restabili.

Germania

Cu ocazia întîlnireĭ luĭ Wilhelm II cu țarul Nicolaĭ la Wiesbaden, cel d'întîiŭ—nicĭ nu se putea alt fel—a rostit iarășĭ o cuvîntare. Aceasta se deosebește însă de toate cele trecute, prin faptul că într'însa nu se pomenește nicĭ de atot puternica împărăteasă, nicĭ de marele bunic, ci de marele, democratul și într'adevăr popularul Frederic III. Impăratul Germanieĭ a numit pe tatăl săŭ reprezentantul idealizmuluĭ popular german. Intr'adevăr, nicĭ odată Wilhelm II, n'a rostit cuvinte maĭ corespunzătoare adevăruluĭ. Frederic al III a fost democrat, aceasta se vede din fragmentele memoriilor sale, carĭ s'aŭ publicat după moartea luĭ, și se vede maĭ ales din ura ce ĭ-o purta Bismark.

Este prima oară de cînd o cuvîntare a tînăruluĭ împărat al Germanieĭ, corespunde sentimentelor intime ale poporuluĭ german. Iată de ce această cuvîntare n'a fost colportată de telegraful oficios.

Rusia

Ministerul de culte rusesc a instituit o comisiune, care să facă un proect de lege pentru introducerea obligativitățeĭ învățămîntuluĭ primar. Această comisiune își va începe lucrările pe la începutul luĭ Noembrie. Ca președinte al comisiuneĭ a fost numit consilierul secret Kapustin, directorul circomscripțieĭ didactice Petersburg. Că cestiunea pusă comisiuneĭ va fi rezolvată în mod favorabil, reiese din faptul că dintr'însa face parte și consilierul secret Rajén, fostul director al școlilor primare. Acesta propuse acum cîțĭ-va anĭ un proect pentru obligativitatea învățămîntuluĭ primar, proiect care a fost sprijinit cu entuziazm și căldură de elementele democratice rusеștĭ,

Un roman noŭ

Am făgăduit că vom alege pentru cititoriĭ „Adevĕruluĭ" un roman care să nu lase nimic de dorit sub toate raporturile.

Ne ținem de cuvînt, și astăzĭ putem de o camdată anunța, că noul roman ce vom publica în foița „Adevĕruluĭ", este unul din cele maĭ mișcătoare, descriind scene din cele maĭ dramatice, luate din viața uneĭ familiĭ bogătașe, scene pline de peripețiĭ carĭ de carĭ maĭ neașteptate și pline de surprinderĭ.

Ucigașul misterios

este titlul romanuluĭ ce oferim cititorilor noștriĭ. El este scris de unul din romancieriĭ modernĭ, care în scurt timp a știut să-șĭ cîștige în Franța o reputație distinsă în acest gen de literatură. Este destul să pomenim, că romanul ales pentru „Adevĕrul" se datorește d-luĭ Paul d'Aigremont, *pentru ca lumea cunoscătoare în materie să-șĭ dea seama de valoarea scriereĭ ce vom da în foița „Adevĕruluĭ".*

Ucigașul misterios

este ultima producțiune a numituluĭ romancier francez, apărută la Paris acum cîte-va zile și deja considerabil este răsunetul ce a produs în lumea cititoare.

Vom începe deci și noĭ la 15 Octombrie a da în foița „Adevĕruluĭ" marele roman dramatic

Ucigașul misterios

Știrĭ teatrale

S'a maĭ pus în repetiție la Teatrul național o piesă, „Champignol!" Farsa care s'a jucat anul trecut, farsa acea răŭ tradusă și care nu are de cît un singur act hazliŭ.

Care vrea să zică încă o traducere. Atuncĭ de ce s'aŭ pus pe afiș 24 de piese originale?

Nu v'am spus eŭ că e farsă repertoriul? Nu am dreptate cînd susțin că literațiĭ Romînĭ sînt izgonițĭ de la teatru?

„Champignol" e tradus de un june Evreu Prahoveanu, care învață la Paris.

Se înțelege, cum s'ar putea justifica alt-tel titulatura: „Teatru Național."

Național firește, că se joacă „Champignol."

Național se înțelege, de oare-ce „Champignol" e tradus de d. Prahoveanu.

Dar ce, adică Caragiale e național? Hasdeŭ, Ventura, Macedonsky, Marian, Nenițescu, ăștia sînt naționalĭ?

Grosmann, Safir, Prahoveanu, Melber! Da, ăștia da, sînt și naționalĭ și originalĭ.

Și ce pofteștĭ, mă rog?

Dar vă asigur că dacă ar veni un Evreŭ de talent care ar prezenta o piesă originală bine scrisă, ar fi și el izgonit. Pentru-că toate țĭ se îngădue la teatru numaĭ lucrărĭ originale nu, și nu te primește acolo de cît numaĭ cît timp doveleștĭ că nu veĭ putea să facĭ nicĭ odată o piesă originală.

La cea maĭ mică veleitate eștĭ dat afară. Direcția îțĭ spune:

— Piesă originală? Pardon! aci e Teatru Național!

Vlad.

Revista cărților

Dreptul și Societatea de *Corneliu Botez*, magistrat. Un vol. în 8 de 48 p. Tip. *Voințeĭ Naționale*, Bucureștĭ.

D-l Corneliu Botez face parte din generațiunea tinerilor magistrațĭ, carĭ înțeleg, că pentru a fi bun judecător e nevoie de studiu îndelungat și că acest studiŭ nu trebuie de mărginit la respirarea seacă a articolelor de lege, ci e de nevoie a te ridica maĭ sus și a cerceta filozofia dreptuluĭ și decĭ sociologia.

In acest studiŭ, tînerul magistrat se ocupă de legătura care există între drept și societate și e de ajuns a reproduce sumariul cărțeĭ, pentru a convinge pe cititorĭ de importanța eĭ. Iată sumariul:

Contrazicerea diferitelor teoriĭ emise asupra ideiĭ dreptuluĭ și cauzele acesteĭ contrazicerĭ. Concepțiunea materialistă a dreptuluĭ. Societatea privită ca un organizm. Critica adusă Științeĭ Sociale. Valoarea acesteĭ critice. Caracterul economic al Societăților. Forța nimicitoare și creatoare de drepturĭ. Obiceĭ și lege. Caracterul religios al legislațiunilor vechĭ și starea dreptuluĭ în societatea medievală. Caracteristica acesteĭ stărĭ. Dreptul și Societatea modernă. Codul Napoleon ne maĭ satisfăcînd aspirațiunile națiuneĭ franceze. O paralelă ușoară între Codul Napoleon la Romînĭ și legislațiunea din trecut a țăriĭ noastre. Misiunea legislatorilor. Acțiunea dreptuluĭ asupra societățeĭ și a societățeĭ asupra dreptuluĭ.

LUC-LORIS

In altar

Iubițĭ cele sfinte.

Era enervat; de două zile o aștepta să vie și dînsa nu maĭ venea, de două zile focul sacru al iubireĭ îĭ ardea sufletul și dînsa nicĭ nu voia să știe de iubirea luĭ.

Agnés era amanta luĭ Eduard; era naivă pînă la extrem și adesea întreba pe iubitul eĭ cum se fac copiiĭ:

„Nu este așa că, grație bine-cuvîntăreĭ preotuluĭ, rămîne femeia însărcinată?" zicea Agnés. Eduard nu'ĭ raspundea nimic; într'o zi însă a luat un roman de-al mareluĭ Zola și a rugat'o să citească un capitol privitor la fecundația animalelor, spunîndu-ĭ tot odată că și la oamenĭ se întîmplă identic.

Dar din ziua aceea Agnés nu maĭ fu naiva amantă a luĭ Eduard; ea a devenit o fată care știe toate secretele omeneștĭ în ceea ce privește iubirea. Din ziua în care Zola a emancipat'o de sub domnia naivitățeĭ, ea nu maĭ fu nicĭ chiar credincioasa iubită a luĭ Eduard; Agnés a devenit o fată căreĭa îĭ place să aibă maĭ mulțĭ amanțĭ de odată.

De aceea Eduard era supărat și enervat peste poate, de aceĭa Agnés nu venise pe la iubitul eĭ de două zile.

•

Frumoasă, mărunțică, bine făcută, cu figura ovala, cu părul și ochiĭ negriĭ, Agnés părea a fi un înger. Ĭĭ venea foarte bine cu verde închis și, cînd a văzut'o pentru prima oară Eduard și s'a amorezat de ea, avea o pelerină verde neagră cu guler Maria Stuart.

In primele zile ale iubireĭ, Eduard profita de mititica Agnés; el o privea zile întregĭ, îĭ admira și pipăĭa corpul

---

FOIȚA ZIAR. ADEVĔRUL"

51

PAUL MAHALIN

FIICA RAZBUNATOARE

Partea a doua

XII

Salonul baroaneĭ Rolla

Apoĭ scoțînd din corsagiŭ o mică medalie de bronz pe care o trecu sub ochiĭ interlocutoareĭ sale, zise:

Și poate vrețĭ să exercit acest semn de recunoaștere care probează că gradul meŭ este superior celuĭ al d-voastră în corpul „cerberilor secrețĭ"?

Apoĭ devenind și maĭ picantă:

— In sfîrșit vrețĭ să vă remit plicul care conține solda d-voastră?

Urmă un moment de tăcere.

După aceea baroneasa Rolla întrebă cu supunere:

— Carĭ vă sînt instrucțiile, d-nă?

Expresia obrazuluĭ conteseĭ se schimbă la minut. Glasul îĭ deveni sec și poruncitor:

— Mă vețĭ aștepta la d-voastră acasă dimineața zise ea. Acolo vom aviza asupra științelor de carĭ aŭ nevoie patroniĭ noștriĭ. După aceea vă voĭ trasmite în schimbul chitanțeĭ în regulă așa după cum am primit ordin, sfertul expirat al pensiuneĭ d-voastră.

Olimpia Migoard nu se maĭ îndoia...

In vremea asta Georges de la Peyrade s'apropie de cele două femeĭ.

— Baroană declară el, se reclamă...

Ceea ce facețĭ d-stră ie o crimă pedepsită de cod. Cerețĭ imediat de la fiul meŭ.

Tata luĭ Marius se plictisea însușĭ.

Trebuia să ție piept aprinderilor ridicate în spiritul săŭ de conversația cu ex-metresa luĭ Grand Jules

— Pentru acestea maĭ contribuia și emoția ce a resimțit văzînd asemănarea pretinsă între nobila străină și victima drameĭ din Str. Lamartine.

El urmă înclinîndu-se înaintea Eleneĭ:

— Scuzațĭ extrema îndrăzneală. Dar din cauza înfățișăriĭ ambasadoruluĭ înaintea d-v., viŭ să turbur confidențele intime...

Confidențe? Protestă Olympe.

— Vă înșelațĭ. Vorbim numaĭ.

Daneza își reluă deja toate seducerile.

Fizionomia sa era magică.

— O ambasadă vine?

Zise ea. Credeam că nu se trimete de cîĭ persoanelor, puterilor regale...

— Eĭ doamnă replică interlocutorul.

Nu eștĭ d-ta regină astă-seară?

N'aĭ d-ta farmecul pentru coroană?

Și nu țiĭ d-ta în mîinĭ sceptrul uneĭ puterĭ pe care o dă dreptul divin saŭ capriciile popoarelor?

Contesa avu o mișcare comică:

—'Misericordie!... Se zice pretutindenĭ ca Franceziĭ sînt generoșĭ,..

In numele ceruluĭ, dovedițĭ'mĭ!..

— Fie: dar cu o condiție: generalul ne-a vorbit de schițele d-vs literare...

— Generalul e un indiscret...Scriŭ pentru plăcerea mea..' nu pentru plictiseala altora.

Și, pentru-că m'am amuzat culegînd în timpul voiajurilor mele cîte-va legende din țările prin carĭ am trecut...

— Eĭ bine, tocmaĭ una din acele legende voim s'o ascultăm din gura d-voastră..

Toată lumea se apropie.

— Nu numaĭ curioșĭ — avizĭ!

— Nu ne refuzațĭ, contesă!

— O citire pentru D-zeŭ.

— Vedețĭ sîntem aci toate urechile.

— In adevăr, răspunse tînăra damă, n'așĭ vrea maĭ mult de cît să vă satisfac.

— Dar n'am asupră-mĭ manuscrisul... și nu știŭ nicĭ una pe din-afară.

Cel mult vă pot povesti o istorie care formează fondul uneĭ din aceste bucățĭ de poeziĭ exotice...

Unanimitatea o ruga.

— Povestițĭ, vă rugăm, povestițĭ!

— Trebue să vă previn, reluă frumoasa Daneză că aceste istoriĭ reproduc obiceiurile viețeĭ pariziene...

Cele treĭ ducese întrebară la rînd.

— Se vorbește de sînge în acele istoriĭ?

— La toate capitolele.

— E vorba de omorurĭ?

— La toate paginele.

— Despre iubire,

— La toate rîndurile..

Toate damele aplaudară.

— O să avem frică; bravo!

— Ah! facețĭ-ne să tremurăm!

Elena Koller saută cercul.

— Sînt la ordinele societățiĭ.

Voĭ povesti drama ce mi s'a narat la Praga cînd am vizitat palatul Stanienko.

Intrebasem pe călăuza mea ce eraŭ acele pete roșiĭ carĭ mergeaŭ pe treptele scăriĭ de onoare de la apartamentul prințeseĭ pînă la terasa de asupra luĭ Moldau.

Petele roșiĭ ale palatuluĭ Stanienko

Damele se grupară în jurul conteseĭ.

Partea bărbătească a adunăriĭ — personagiĭ grave, tinerĭ, artiștĭ, — se mențineaŭ maĭ la urmă.

Atenția era profundă.

Pentru a o accentua și maĭ mult maĭ mulțĭ domnĭ pronunțară tradiționalul: „ascultațĭ"!

Străina începu adresîndu-se baroaneĭ:

— Sîntețĭ ungară, mi s'a zis, scumpă doamnă.

Ungaria și Boemia sînt vecine, dacă nu surorĭ.

Cunoaștețĭ Praga, fără îndoială și poate chiar întîmplarea la care fac aluzie.

Olimpia Mignard ridică capul.

— Am părăsit Buda-Pesta deja de 15 anĭ și n'am făcut de cît să traversez Praga în mers.

Daneza continuă:

— Praga e pe hotarele aceleĭ Moldove unde visul Germanilor aruncă deja o alură orientală.

E sigur, că, înainte de ațĭ văzut anticitățile catedraleĭ Sant-Veit și Hofburg și înainte de a vă fi aruncat privirea asupra luĭ Baumgarten, ațĭ urcat teribila rampă a străziĭ Spornergasse și ațĭ atins..

— Hraschinul!

Acest nume nu vă sună la urechĭ ca un lucru din „O mie și una de noptĭ?"

E sigur că dacă voiajorul privește capitala Boemieĭ din acea înălțime, vede minaretturile și caută să auză unde-va cîntecul muezinuluĭ invitînd la rugăciune.

Palatul Stanienko contribue să dea orașuluĭ o înfățișare musulmană.

La începutul acestuĭ secol, prințul Matias Stanienko locuia acest palat.

Eĭ trăia acolo cu fiica sa Lenor.

— Lenor avea 15 anĭ.

Ĭ s'ar fi dat două zecĭ, după portul și bogățiile talieĭ sale.

Se zicea că are sînge negru în vine.

Sîngele mameĭ sale o Maură cu care nobilul Ungur se căsătorise și care murise.

Prințul Matias nu era maĭ puțin generos cum era și bogat.

Cincĭ-zecĭ de marmurĭ acopereaŭ enorma nuntă ce se puse sub cerul liber, în curtea pavată cu lemn de cedru.

(Va urma)

Interview cu Ieszenszky

eĭ sculptoral și par'că nu se maĭ sătura s'o vadă lîngă el.

Era o beție de voluptate și iubire; trebuia prin urmare să vie Zola ca să dărîme această sfîntă iubire, căcĭ Eduard, de și o iubea atîta, nicĭ nu cugetase să se atingă de virginitatea drăguțeĭ luĭ Agnès.

*

Era captivantă Agnès. Intr'o seară tînărul preot Durat de la parochia Saint-Raoul, văzînd-o la o serată literară, se înebuni după ea. Durat, cu toată rasa luĭ preoțească, era un tînăr frumos și în scurt timp el deveni duhovnicul frumoaseĭ Agnès.

Puțin timp maĭ trecu și altarul bisericeĭ Saint-Raoul deveni altarul iubireĭ luĭ Agnès cu popa Durat. In altar se giugiuleaŭ și de multe orĭ; credincioșiĭ auzeaŭ zgomote de sărutărĭ, dar nu bănuiaŭ nimic, căcĭ credeaŭ că părintele Durat sărută sfintele odoare.

Agnès ținea la Durat; preotul era înalt, bine făcut, frumos și voinic. Ea venea regulat să ție de urît în altar tînăruluĭ preot.

*

Intr'o zi, pe timpul cînd credincioșiĭ eraŭ cufundațĭ cu ochiĭ în breviar și așteptaŭ eșirea preotuluĭ, de odată se auzi un ușor țipăt... Cine însă ar fi putut bănui?...

. . . . :

Virginitatea frumoaseĭ Agnès zburase în biserică, se înălțase spre cer în fața sfinților. Dar nu e păcat, zicea popa; căcĭ dacă Dumnezeŭ se opunea, nu avea de cît să ne trăznească.

A doua zi, Edouard, grație luĭ Zola și luĭ Dumnezeŭ, profită și dînsul de bunurile pe carĭ le gustase maĭ întîiŭ părintele Durat... De cît, acuma se iubeaŭ maĭ cu puțin foc.

Ediția de dimineață

INFORMAȚIUNI

Interview cu Ieszenszky

Un ziarist romîn aflîndu-se la Pesta, a interviewat pe Ieszenszky. Iată ce istorisește d-sa:

Erĭ, Lunĭ, am găsit găsit pe Ieszenszky în culoarele parlamentuluĭ, unde însoțise pe baronul Banffy cu niște acte ce trebuiaŭ depuse pe biuroul camerii, și, grație unuĭ prieten din presa maghiară, care e și deputat, am putut întreține cu d-nu Ieszenszky o convorbire lungă.

Venind vorba despre Romînia, l'am pus în cunoștință de dubiul ce există asupra decorăriĭ sale.

— Știŭ, a răspuns el, și ce a scris „L'Indépendance Roumaine" și ce scriŭ toate cele-l'alte ziare.

— Și...

Și admir arta — d. Ieszenszky surîdea ironic — de a suci acolo șu ruburile politice. Sînt meșterĭ Romîniĭ în cancanurĭ și chițibușurĭ.

— Dar, în cazul acesta, cine are dreptate: ceĭ carĭ afirmă că ațĭ fost decorat saŭ ceĭ interesațĭ a nega aceasta?

Surîsul de pe buzele fostuluĭ procuror îĭ ilumina acum întreg obrazul. Se gîndi o clipă, apoĭ zise:

— Citițĭ peste 3—4 zile „Budapesti Közlöny".

Evident că d. Ieszenszky anunța prin aceasta că peste 3—4 zile „Bud. Közlöny" (Monitorul Oficial al Ungarieĭ) va publica decretul prin care împăratul Francisc-Iosif îl autoriză de a purta Coroana Romînieĭ. *Era acesta un răspuns categoric; totuși am ținut să am și alte lămurirĭ.*

*

— Dar, — 'ĭ-am observat — am citit deja în „Pester Lloyd" și „Nemzet" una saŭ două liste de decorațiunĭ conferite de m. sa regele Carol și pentru carĭ m. sa Francisc-Iosif a acordat cuvenita autorizație de a fi purtate. Cum se face că nu figurațĭ pe aceste liste?

— Pentru că nu există numaĭ o listă de decorațiunĭ, ci cincĭ liste, pe carĭ figurează vre-o 300 de persoane. Listele nepublicate încă, vor apare zilele acestea în foaia oficială.

— Și știțĭ de sigur că unele ziare romînești vorbesc de o intervenție a guvernuluĭ romîn pentru a vă face să renunțațĭ la decorație...

— Copilăriĭ! exclamă d. Ieszenszky.

— S'a invocat chiar cazul unuĭ șef de gară din Romînia, care a fost decorat de m. sa Francisc-Iosif și căruia 'ĭ s'a retras apoĭ ordinul, pentru că se aflase că e șeful uneĭ secțiunĭ a Ligeĭ.

Fostul procuror îșĭ ridică umeriĭ și pe obrazul săŭ se respîndi o ușoară roșeață de mîndrie, de demnitate rănită.

— Eŭ nu sînt șef de stație, zise el apăsînd fie-care cuvînt.

*

Am trecut la alt subiect, spre a nu arăta prea mult interes pentru chestia aceasta; dar în cursul conversațiuniĭ ce a urmat, am putut să aflu că d. Dim. Sturdza n'a îndrăznit să ceară ștergerea d-luĭ Ieszenszky de pe lista celor decorațĭ, ci a intervenit indirect pe lîngă ceĭ în drept pentru a obține ca autorizarea fostuluĭ procuror de a purta Coroana Romînieĭ *să nu fie dată publicitățiĭ de cît maĭ tîrziŭ, după ce se vor fi liniștit spiritele în Romînia. Și am maĭ putut constata că nicĭ această milogire a primuluĭ ministru al țăriĭ romînești n'a fost luată în serios și nu va fi îndeplinită,—dovadă declarația că Budapesti Közlöny va publica în curînd și numele d-luĭ Ieszenszky printre ceĭ decorațĭ.*

Ministerul de domeniĭ, în înțelegere cu ministerul de instrucțiune publică, a luat dispozițiunea ca școala de sericicultură de la Văratec, județul Neamțu, să fie mutată în altă localitate.

Ministrul de războlŭ a hotărît reînființarea școaleĭ de flotilă de la Galațĭ.

Această școală va începe să funcționeze anul acesta de la 1 Noembrie, iar în aniĭ viitorĭ de la 1 Octombrie.

In această școală vor fi 20 de locurĭ: 10 pentru flotilă și 10 pentru mecanică.

D. inspector Maisner a fost însărcinat de ministerul instrucțiuneĭ publice cu alcătuirea proectuluĭ pentru înființarea unuĭ noŭ serviciŭ de state personale.

Aseară, la 9 ore, s'a ținut la ministerul de interne un consiliŭ de miniștriĭ, sub președenția d-luĭ Sturdza.

S'aŭ discutat foarte mult agitațiile în chestia națională.

D. Dobrescu, șeful birouluĭ personaluluĭ de la ministerul cultelor, însărcinat cu facerea anuaruluĭ financiar al aceluĭ minister, șĭ-a terminat lucrarea și o va supune d-luĭ ministru Haret la 1 Noembrie.

Adevĕrul începe

la 15 Octombrie

să publice noul roman

neîntrecut în surprinderĭ

și intitulat

Ucigașul misterios

La 15 Octombrie va începe concursul pentru obținerea postuluĭ de agregat la catedra de patologie și clinică chirurgicală de la școala superioară de medicină veterinară din Capitală.

Pînă acum s'aŭ înscris 2 candidațĭ și anume d-niĭ G. Odrisky și D. Stamatescu.

D. Nenițescu, prefectul de Tulcea, a fost chemat telegrafic în Capitală pentru a da amănunte în chestia reclamațiunilor delegațiuneĭ bulgare, care se află de cîte-va zile în Capitală.

D. Alex. Djuvara a prevăzut în budgetul ministeruluĭ de justiție sumele necesare pentru crearea uneĭ nouĭ secțiunĭ pe lîngă tribunalul de Ilfov.

Astăzĭ aŭ început examenele pentru obținerea diplomeĭ la școala de silvicultură de la Herăstrăŭ.

Crima din Ștefănești

Vestea. - Administratorul și feciorul. — Crima. — Prinderea asasinuluĭ.

Acum cîte-va zile s'a întîmplat în Ștefăneștĭ, un mic orășel din județul Botoșanĭ, o crimă din cele maĭ oribile. Iată cum s'a petrecut faptul, a căruĭ veste s'a respîndit ca fulgerul în toate părțile.

*

Pe una din cele maĭ marĭ și maĭ frumoase moșiĭ din tîrgușorul Ștefăneștĭ se afla de cît-va timp ca administrator un anume Fichman. Intre feciorii boerești de pe lîngă curtea aceleĭ moșiĭ se afla și unul care nu tocmaĭ avea la suflet pe administrator. Zilele trecute, întîmplîndu-se ca Fichman să nu'ĭ intre nu știŭ cum în voe, feciorul îĭ jură răzbunare.

*

In adevăr, nicĭ două zile nu trecură la mijloc și, pe cînd Fichman, care tocmaĭ se întorsese de la moșie, se afla în casă, feciorul cu pricina luă o pușcă și o încărcă bine; apoĭ se duse în spre casa administratoruluĭ și, odată în dreptul ferestrelor, descărcă arma drept în pieptul nefericituluĭ Fichman. Administratorul căzu la moment jos, unde și încetă din viață, iar asasinul, văzîndu'și fapta, o luă la fugă.

*

Parchetul din Ștefăneștĭ, sezizat de această crimă, începu îndată cercetările și izbuti în cele din urmă să pună mîna pe asasin, care fu îndată arestat și apoĭ escortat spre Botoșanĭ.

X.

D. Anastase Stolojan a luat dispozițiunea ca în ministerul de domeniĭ să se instaleze un muzăŭ de mineralogie și un laboratoriŭ mineralogic.

La 22 Octombrie foștiĭ elevĭ aĭ școaleĭ centrale de arte și manufactură din Paris vor da, ca în toțĭ aniĭ, un banchet în capitala Franțeĭ.

Cu această ocazie maĭ multe persoane din țară se vor duce la Paris unde, pe lîngă că vor lua parte la banchet, se vor întîlni și cu o mulțime de foștĭ elevĭ aĭ școaleĭ centrale de acolo.

In fruntea persoanelor carĭ vor lua parte la banchetul din Paris se va afla d. Jean Cantacuzino, marele antreprenor și proprietar al fabriceĭ de ciment din Brăila.

D. Sturdza, întrebat erĭ de către un diplomat din Capitală ce opinie are despre ziarul „Indépendance roumaine", a răspuns în franțuzește:

— „Ma foi, je ne comprends plus rien. „L'Indépendance" veut devenir réptile, malgré nous!

Saŭ pe romînește: „Zăŭ, nu maĭ înțeleg nimic. „Independența" vrea să devie reptilă fără voia noastră".

Frumos rol joacă gazeta cu clopote și cinematograf!

Curat...... „hal" de „l'Indépendance!!"

Regele la Iași

Iată programul definitiv și oficial al viziteĭ regeluĭ la Iași:

Duminică 19 Octombrie

Suveraniĭ vor pleca cu un tren regal special, la orele 8 și jumătate seara la Sinaia.

In trenul regal vor lua loc toțĭ dd. miniștriĭ carĭ vor pleca cu suveraniĭ la Iașĭ.

Lunĭ 20 Octombrie

Trenul regal va sosi în gara Iașĭ la orele 10 dimineața.

In gara Iașĭ se va afla I. P. S. S. Mitropolitul Moldoveĭ, în capul înaltuluĭ cler, d. prefect Gheorghian, prefectul poliției, președintele Curțeĭ de apel, comandantul corpuluĭ IV de armată cu toțĭ ofițeriĭ superiorĭ, rectorul Universitățeĭ Iașĭ cu corpul profesoral, și toțĭ funcționariĭ superiorĭ vor aștepta pe suveran.

La sosirea trenuluĭ regal o companie din regimentul local de infanterie, cu drapel și muzică va face onorurile cuvenite.

De la gară pînă la reședința suveranilor, toate stradele vor fi pavoazate.

Cortegiul regal se va pune în mișcare în ordinea următoare, spre a merge la Mitropolia Iașĭ:

a) Două plutoane de geandarmĭ călărĭ;

b) Trăsura prefectuluĭ poliției;

c) Trăsura mm. ll. regeluĭ și regineĭ, trasă de 6 caĭ;

d) Două plutoane de geandarmĭ încheind cortegiul.

La Mitropolie se va oficia un tedeum de către I. P. S. S. Mitropolitul Moldoveĭ, în fruntea înaltuluĭ cler.

La tedeum vor asista toțĭ dd. miniștriĭ plecațĭ cu suveranul, membriĭ corpuluĭ diplomatic din localitate, și funcționariĭ superiorĭ din Iașĭ.

De la Mitropolie suveraniĭ se vor duce la palatul de reședință, unde vor lua dejunul.

La orele 2 și jum. se va face recepția corpuluĭ diplomatic și a autoritățilur din localitate de către mm. ll. regele și regina.

Marțĭ 21 Octombrie

Aceasta este ziua inaugurăreĭ nouluĭ palat al universitățeĭ.

La orele 10 dimineața, suveraniĭ vor sosi la palatul universitățeĭ, unde vor fi primițĭ de către dd. miniștriĭ, rectorul universitățeĭ în capul corpuluĭ profesoral, și ceĭ-l'alțĭ demnitarĭ aĭ statuluĭ.

M. s. regele va citi un discurs, încredințînd rectoruluĭ universitățeĭ nouĭ palat.

La discursul suveranuluĭ va răspunde d. Culiano, rectorul Universitățeĭ.

In urmă se va procede la punerea pietreĭ fundamentale.

M. s. regele va iscăli întîĭ pergamentul care se va pune la fondațiune.

Vor urma apoĭ m. s. regina, I. P. S. S. Mitropolitul Moldoveĭ, d-niĭ miniștriĭ și ceĭ-l'alțĭ demnitarĭ aĭ statuluĭ.

După terminarea serbăreĭ, suveraniĭ vor vizita noul palat.

După amiază, mm. ll. vor vizita seminarul Veniamin, bisericele Treĭ-Ierarchĭ și sf. Nicolae.

Seara se va da o reprezentație de gală la Theatrul național.

Miercurĭ 22 Octombrie

In dimineața acesteĭ zile, suveraniĭ vor vizita școala militară, cazărmile de la Copoŭ, școala de meseriĭ, și școala normală Vasile-Lupu.

La orele 10 m. s. regina va primi în audiență corpul profesorilor universitățeĭ Iașĭ.

După dejun m. s. regele va vizita abatorul cel noŭ, expoziția de vite și locul cel noŭ al băeĭ comunale.

M. s. regina va vizita școala normală de institutoare și maĭ multe școlĭ primare de fete.

Seara se va da o reprezentație la Teatrul național, jucîndu-se Meșterul Manole, piesă de m. s. regina.

Joĭ 23 Octombrie

De dimineață suveranul vizitează spitalul Sf.-Spiridon și liceul-Internat.

M. s. regina va vizita în același timp conservatorul de muzică și declamațiune și școala „Reuniuneĭ femeilor romîne", directată de d-na Gh. Mîrzescu.

După dejun, suveranul va vizita Liceul național și maĭ multe școlĭ primare.

Seara cu trenul regal, la orele 10, suveraniĭ împreună cu d-niĭ miniștriĭ, părăsesc Iașul.

Vinerĭ 24 Octombrie

La orele 10 dimineața, trenul regal va sosi în gara Sinaia, de unde mm. ll. regele și regina se vor îndrepta la Castelul Peleș.

Citițĭ

Ucigașul misterios

în Adevĕrul de la 15 Octombre

Ce-ĭ la Tulcea?

Organul guvernamental „Liberalul", *publică în numărul de aseară următoarea stranie notă, sub titlul:* Ce-ĭ la Tulcea?

„Lucrărĭ grave se petrec la Tulcea. Episcopul Dunăriĭ de Jos dă ordin, ca preoțiĭ romînĭ să oficieze serviciul divin, în romînește, la biserica bulgară alternativ cu serviciul divin în bulgărește, aceasta din cauza reparațiunilor ce se fac catedraleĭ din Tulcea.

Preoțiĭ romînĭ sînt dațĭ afară din biserică, din ordinul epitropilor bulgarĭ.

Revisorul școlar de Tulcea, personal pune în vederea comitetuluĭ școlar bulgar din acel oraș, ca să se comforme-ze regulamentelor școlare, introducînd limba romînă ca studiŭ obligator.

Revizorul școlar este insultat și aproape brutalisat, sub pretext, că reglementele școlare în vigoare sînt „legĭ nenaturale", contra cărora rezistența cu revolverul „este justificată".

Ce fapte sînt astea? De cînd se permite în țara noastră agitațiunile străine contra siguranțeĭ Statuluĭ? Cum se tolerează ca ordinul Episcopuluĭ de la Galațĭ să fie nesocotit, iar autoritatea revisoruluĭ școlar, reprezentantul ministruluĭ școalelor să fie despre-țuită?

Ce î la Tulcea?"

*

O asemenea notă într'un organ al guvernuluĭ e maĭ mult de cît semnificativă.

Sîntem în drept să ne întrebăm: crede oare guvernul că e la orizont un conflict cu Bulgaria?

In tot cazul e inexplicabil — și dacă e explicabil atuncĭ e destul de neliniștitor ca un organ guvernamental să întrebe:

— Ce-ĭ la Tulcea?

E rolul nostru să întrebăm: Ce-ĭ la Tulcea? — și rolul preseĭ guvernuluĭ e să respundă la această întrebare.

Ministrul de războĭ a desființat secțiunea de cavalerie de pe lîngă școalele militare din țară.

Cu începere de astăzĭ *Sala de Deveșĭ* a ziaruluĭ *Adevĕrul* primește abonamente pentru ziarul *Tribuna* din Sibiŭ. Verĭ-ce Romîn, care dorește să vină în ajutorul confrateluĭ nostru de peste munțĭ, amenințat în existența sa de numeroasele amenzĭ ce zilnic îĭ aplică Maghiariĭ, să se înscrie cu un abonament la *Sala noastră*.

Prețul săŭ este: pe an 40 leĭ, pe 6 lunĭ 20 leĭ, pe treĭ lunĭ 10 leĭ.

Procesul Ochsenberg Satinover

După cum am anunțat deja, erĭ s'a înfățișat înaintea Curțeĭ cu jurațĭ din Capitală procesul de calomnie pe care d-na dr. Satinover l'a intentat dentistuluĭ Ochsenberg.

Pe banca acuzaților se aflaŭ d-niĭ Ochsenberg, Al. Ionescu și Georgescu. Apărarea era reprezentată prin d. advocat Șoimescu. Fotoliul ministeruluĭ public era ocupat de d. procuror general Stătescu.

*

Inainte de a se compune curtea, d. advocat Șoimescu ridică un incident cerînd recuzarea d-luĭ procuror general Stătescu.

D. Șoimescu îșĭ bazează cererea pe faptul că d. Stătescu este personal implicat în această afacere și că scrisoarea publicată în ziarul „Lumea Nouă" viza maĭ mult pe d. procuror general de cît pe d-na Satinover.

Maĭ mult de cît atîta, zice d. Șoimescu, noĭ am cerut ministruluĭ de justiție ca să numească o anchetă pentru a se constata vinovăția d-luĭ procuror general Stătescu în această afacere. Ancheta însă n'a fost încă numită, așa că fotoliul ministeruluĭ public nu poate fi ocupat de o persoană în contra căreia putem avea bănuelĭ că nu va fi destul de imparțială pentru a susține acuzarea fără ură și pasiune.

Pe aceste motive d. Șoimescu cere recuzarea d-luĭ Stătescu.

*

D. Stătescu respunde că știe cum că toată afacerea a fost îndreptată în contra d-sale, dar tocmaĭ de aceea va rămînea la postul săŭ pentru a se apăra în contra tuturor calomniilor.

N'am vroit să deleg pe un alt d. procuror, urmează d. Stătescu, pentru ca să nu se crează că mă pun sub protecția inferiorilor meĭ.

D. Stătescu susține apoĭ că, chestia fiind de ordine publică, d-sa șĭ-a însușit acțiunea și o poate prin urmare susține ca procuror, cu toate că inculpațiĭ caută să'l implice în această afacere.

*

Curtea, deliberînd, respinge incidentul și hotărăște judecarea procesuluĭ.

Unul din inculpațĭ, d. Al. Ionescu, ridică atuncĭ un al doilea incident, anume: că d-sa n'a fost citat în regulă și că nu i s'a comunicat lista părților, de oare-ce portărelul, în loc să țină seamă de noua adresă pe care d. Ionescu î-a indicat-o, a trimes citațiile și lista juraților pe vechia adresă, așa că d-sa n'a fost citat în regulă.

Curtea, admițînd ca fondat acest incident, amînă procesul pentru sesiunea de Decembrie.

Lex.

D. V. C. Munteanu, directorul școaleĭ de agricultură de la Herăstrăŭ, dus în Austria și Elveția ca să cumpere maĭ maĭ multe vacĭ de rasă pentru reproducere, s'a reîntors în Capitală. D-sa a cumpărat 10 vacĭ de rasă Emental, 10 de rasa Șviț și un taur tot de rasa Șviț.

D-niĭ Titu Caracaș, G. Alecseanu și Bozianu aŭ depus erĭ jurămîntul cerut la intrarea în funcțiunea de referendarĭ cl. III la Curtea de compturĭ.

Astăzĭ și mîine primăria Capitaleĭ va distribui cerșetorilor pîine confiscată de pe la diferițĭ brutarĭ din cauză că a fost găsită lipsă.

In cursul luneĭ viitoare se va face o oare-care reformă în personalul ministeruluĭ cultelor. Ast-fel, se va spori numărul funcționarilor și se va maĭ adăuga cîțĭ-va șefĭ de birourĭ.

Mîine apare No. 4

din Moda ilustrată

Coprinsul acestuĭ număr prezintă o varietate mare, utilă și plăcută. Iată-l:

Cronica Modeĭ de *Laura*.

Lucru de mînă.

Explicarea gravurelor.

Secretul după *François Coppée*.

Iubiteĭ mele, versurĭ de *Carol Scrob*.

De la el, versurĭ de *Karr*.

Educațiunea copiilor de *L. V.*

Moda viitoruluĭ de *Caion*.

Iubirea după *Michelet*.

Anecdote.

Secretele mele de *baroneasa de Staaffe*.

Felurimĭ etc. etc.

Afară de aceasta o mulțime de ilustrațiunĭ artistic lucrate sînt presărate în toate paginile.

Pagina I reprezintă chiar o femee purtînd un asemenea guler, iar în pagina 7-a cîte-va ilustrațiunĭ explică croiala acestuĭ guler sub toate fețele.

De asemenea se oferă abonaților și cumpărătorilor No. 4 ca supliment gratuit un patron croit de guler *haute nouveauté* în mărime naturală.

Prețul unuĭ exemplar 20 banĭ,

Se găsește la toțĭ depozitariĭ și vînzătoriĭ ziaruluĭ *Adevĕrul* precum și la administrația *Modeĭ ilustrate, pasagiul Macca*.

Abonamentul pe an 10 leĭ, pe șase lunĭ 5 leĭ, pe 3 lunĭ 3 leĭ.

Intrunirea flevistă

Cu privire la întrunirea ținută la clubul liberal-democrat, maĭ aflăm următoarele amănunte pe carĭ le ținem dintr'o sorginte autorizată: Unul dintre oratoriĭ carĭ aŭ combătut ținerea uneĭ întrunirĭ publice în chestia națională a fost și d. advocat Stroescu.

*

D-sa, într'o cuvîntare destul de lungă,—a arătat că gruparea flevistă va face o greșală foarte mare dacă va începe o campanie pe tema decorăreĭ luĭ Ieszenszky, de oare ce în această afacere este direct angajat regele.

Noĭ nu putem, a maĭ spus d. Stroescu, să criticăm în public actele regeluĭ, căcĭ ne punem răŭ cu palatul și comitem tot odată o mare greșală politică. Pentru ca să putem aplica programul nostru, trebue să facem tot posibilul ca să ne apropiem de putere, iar nu să ne îndepărtăm prin campaniĭ hazardate.

Campania în chestia națională, a sfîrșit d. Stroescu, nu ne poate aduce nicĭ un rezultat practic și de aceea sînt de opinie ca să fim maĭ circumspecțĭ în această chestiune; totuși, dacă dv. credețĭ că e bine să se agite chestiunea națională, eŭ mă voiŭ supune.

*

D-niĭ Fleva și Aslan aŭ întrebat atuncĭ pe d. Stroescu ce mijloc propune d-sa pentru răsturnarea guvernuluĭ. D. Stroescu a răspuns că cea maĭ înțeleaptă politică ar fi pentru moment politica de expectativă.

Inf.

Comisiunea însărcinată cu modificarea parohiilor din țară, terminîndu-șĭ lucrările, șĭ-a înaintat raportul sinoduluĭ.

Șuțu, fostul inspector al accizelor, se află grav bolnav în spitalul penitenciaruluĭ Văcăreștĭ.

La examenul de architectură de la școala de bele-arte din Capitală aŭ reușit 28 candidațĭ din 57.

Cel d'întîĭ reușit este d. Eugen Ionescu.

Cursurile vor începe la 1 Noembrie.

Ediția de seară

Din Camera Austriacă

(Serviciul telegr. al „Agențieĭ Romîne")

Viena, 9 Octombre. — „Camera deputaților", După maĭ multe apelurĭ nominale vine la ordinea zileĭ discuția moțiuneĭ de punere sub acuzație a conteluĭ Badeni, în urma unor incidente ivite în orașul Egger, în timpul uneĭ adunărĭ a germanilor.

D. Tuerk, german radical, declară între alțĭ că partidul Schoenerer, al căruĭ membru este, se compune din adevărațĭ germanĭ, carĭ ca atarĭ sînt bunĭ austriacĭ. Oratorul pretinde că la Egger aŭ fost rănite 100 de persoane.

Discuția este întreruptă. Viitoarea ședință se va ține mîine.

Primirea compromisuluĭ de Ungurĭ

(Serviciul telegrafic al *Agențieĭ Romîne*)

Budapesta, 9 Octombre, — „Camera deputaților". Discutînd compromisul provizoriŭ cu Austria baronul Banffy declară că acesta trebuie să fie adoptat de cele două parlamente; este cu neputință ca afacerile comune să poată fi regulate militărește printr'o ordonanță a guvernuluĭ Austriac.

Compromisul se adoptă cu o mare majoritate.

Budapesta, 9 Octombre.—Camera deputaților a adoptat în a doua citire proiectul de compromis provisoriŭ.

Știrĭ telegrafice

(Serviciul *Agențieĭ Romîn*)

Roma, 9 Octombrie.— Popolo Romano *zice că guvernul italian și austriac s'aŭ înțeles asupra moduluĭ de a procede pentru remiterea Kasaleĭ.— Indată ce guvernul egiptian va fi primit raportul coloneluluĭ Parsons vor începe îndată operațiunile remitereĭ teritoiirlor ce Italia are de gînd să cedeze Egiptuluĭ.*

Darmstadt, 9 Octombrie. — Impăratul Wilhelm a sosit azĭ după amiază.— A fost primit la gară de țarul și de marele duce.

Berlin, 9 Octomb. — Norddeutsche Allgemeine Zeitung *anunță că împăratul Wilhelm a semnat erĭ numirea d-luĭ de Buelow ca secretar de stat la afacerile străine și ca ministru de stat.*

Cettigue, 9 Octomb.—O mare supraexcitație domnește în Albania; Guvernatorul își dă toate silințele pentru a liniști spiritul de răzbunare ce animează pe mahometanĭ. Bisericile sînt păzite de trupe regulate.

Londra, 9 Octomb.—„Times" anunță că d-l. Hamilton Lang, fost controlor englez al datorieĭ publice egiptene a primit postul de director general al Bănciĭ otomane.

OFICIALE

* D. N. I. Lăgescu a fost numit subprefect la plasa Răcăciunĭ, județul Putna.

* D. D. Irimescu a fost numit comisar polițienesc la gara orașuluĭ Bîrlad, județul Tutova.

* D. C. Romano a fost numit șef de gară clasa III-a în administrația căilor ferate.

* D. Gh. Andreescu a fost numit comisar polițienesc la gara Mizil, județul Buzăŭ.

* D. A. Costache a fost numit membru în comisia interimară a comuneĭ rurale Racĭ, județul Gorj.

Ultime informațiunĭ

Furia maghiară

Iată ce cetim în „Tribuna":

Anul trecut, în seara zileĭ de încoronare a împăratuluĭ Franz-Iosef Romîniĭ din Șoncuta-mare, surtucarĭ și țăranĭ, aŭ aranjat un frumos cortegiŭ cu torțe și aŭ cîntat între altele imnul Monarchuluĭ și „Deșteaptă-te Romîne". Pentru aceasta — se știe — 17 fruntașĭ aŭ fost pedepsițĭ cu amende de banĭ, pe cuvînt că ar fi demonstrat contra milleniuluĭ.

Dar n'a fost de ajuns atîta. Camera advocațială din Sătmar a pornit cercetare disciplinară contra a doĭ advocațĭ romînĭ, ale căror nume foile ungurești, din carĭ luăm știrea, nu le numesc.

Recursul dat la Curie de numițiĭ advocațĭ a fost respins zilele acestea.

Și ast-fel vom vedea, probabil, de două-orĭ pedepsițĭ niște Romînĭ, a căror vină a fost a se fi arătat credincioșĭ Monarchuluĭ.

O crimă aceasta, la—Ungurĭ!

D. Vlădoianu, revizorul cultureĭ tutunuluĭ, a fost trimis de regia monopoluluĭ în Franța, spre a studia modul cum se face acolo plantațiunea tutunuluĭ.

Membriĭ camereĭ de comerciŭ din Galațĭ aŭ hotărît să se întrunească Duminica viitoare pentru a se pronunța și eĭ în chestia samsarilor de falimente, ridicată de camera de comerciŭ din Capitală.

Camera de comerciŭ din Galațĭ va adera la proiectul celeĭ din Capitală pentru formarea uneĭ asociațiunĭ a creditorilor.

In vederea inaugurărei de Duminecă a monumentului Vînătorilor din Ploeşti, „Adevĕrul“ va cinsti memoria eroilor independenţei, consacrînd acestui act o bună parte din materiile numerilor sale de mîine şi poimîine.

Pe lîngă materiĭ ocazionale, „Adevĕrul“ va oferi cetitorilor săĭ şi numeroase ilustraţiunĭ asupra acestuĭ eveniment al zileĭ.

Azĭ s'a început la ministerul de Finanţe plata pensiunilor civile pe luna Octombrie.

In curînd se va inaugura în Tîrgovişte bustul marelui fabulist romîn Grigore Alexandrescu.

Princesa Alexandrina I. Ghica a transmis d-neĭ Gheorghiu-Smara suma de 600 de leĭ, 500 pe carĭ îĭ promisese decedatul eĭ soţ, principele Ion Ghica, şi 100 din partea d-sale.

Afară de aceasta aŭ maĭ contribuit la ridicarea bustuluĭ, d. Mateĭ Corbescu cu 200 leĭ. Ateneul Romîn cu 100 şi principesa Maria cu 200.

Regele Carol la Belgrad

In sfîrşit politica tripleĭ alianţe a triumfat în Serbia. Cabinetul Simici care urma o politică în doĭ perĭ căutînd să împace şi capra şi varza: adică să placă şi Rusieĭ şi Austrieĭ, a trebuit să-şi dea demisiunea. Şi cabinetul care va urma, nu poate fi — în condiţiunile actuale—de cît partizan al tripliceĭ.

Se ştie că în Serbia curentul rusesc este reprezentat prin regina mamă Natalia, iar curentul austriac acel al tripleĭ alianţe, prin ex-regele Milan.

Orĭ împăcarea acestuia cu actualul rege şi maĭ ales întoarcerea sa în Serbia sînt o dovadă indiscutabilă că steaua rusească a apărut în Serbia şi că politica austriacă şi-a început din noŭ domnia.

Ultimul succes repurtat de Serbĭ în Macedonia prin mijlocirea Germanieĭ şi Austrieĭ aŭ convins pe regele Alexandru că numaĭ sprijinindu-se de tripla alianţă, poate asigura Serbieĭ existenţa în contra pan-bulgărismuluĭ. Şi convingerea aceasta odată formată regele Alexandru a trebuit să ceară demisia ministeruluĭ Simicĭ.

Venirea ex regeluĭ Milan la Belgrad fiind decĭ o incontestabilă dovadă că Serbia s'a alipit politiceĭ triplice, regele Carol va merge la Belgrad.

Cu această ocaziune se va încheea o alianţă militară cu Romînia înpotriva Bulgarieĭ, şi se va stabili în mod definitiv construcţiunea poduluĭ T. Severin-Cladova, care va avea maĭ ales o importanţă strategică, fiind-că va urma transportarea trupelor din Romînia prin Serbia la frontiera estică a Bulgarieĭ, şi va înlesni atacurĭ spotance asupra frontuluĭ şi a flancurilor.

Ca viitor prim-ministru serb se anunţă actualul ministru al Serbieĭ la Costantinopolĭ anume Georgevicĭ. Acesta se bucură de toată încrederea statelor triplice, alăturĭ de aĭ căror reprezentaţĭ a lucrat tot timpul cît a stat în capitala Osmanilor. Cît despre căderea cabinetuluĭ Simicĭ este lucru necontestat că ea a fost pricinuită de trecerea regeluĭ în lagărul tripliceĭ.

Spic.

Aseară, la orele 5 şi 5 m., a sosit la Sinaia principesa de Meiningen.

Regele, regina, principele Ferdinand, principele de Meiningen şi principesa Fedora aŭ eşit întru întîmpinarea principeseĭ la Predeal. La gara Sinaia principesa de Meiningen a fost primită de d-na Sturdza şi membriĭ legaţiuneĭ germane.

Principesa Maria, care nu se află încă pe deplin restabilită, a aşteptat sosirea principeseĭ de Meiningen la palatul Peleş.

Azĭ dimineaţă, cu trenul de 8 şi 35 m., d. Spiru Haret ministrul cultelor, a plecat la Sinaia. D-sa se va reîntoarce diseară în Capitală.

D. I. M. Rămniceanu, directorul Eforieĭ Spitalelor Civile, a plecat azĭ în concediŭ.

Duminecă se va anunţa comisiunea de examinare pentru concursul farmaceutic ce se va ţine la 15 Octombrie.

Titlurile candidaţilor aŭ fost deja verificate.

D. Petre Carp, şeful junimiştilor, a sosit aseară în Capitală, venind din străinătate, unde a fost împreună cu familia d-sale.

Fapta unuĭ nebun

Lîngă gara Costeştĭ s'a întîmplat erĭ un accident care a emoţionat pe toată lumea care se afla de faţă.

Pe cînd trenul sosea cu cea maĭ mare iuţeală, de odată lucrătorul Mateĭ Dumitru ese dintr'un şanţ şi se pune în faţa maşineĭ.

Maşinistul începu să fluere şi întrebuinţă toate mijloacele pentru ca să oprească maşina, dar totul fu în zadar. Maşina lovi cu putere pe nenorocitul lucrător, aruncîndu'l pînă în şanţ.

In urmă trenul fu oprit, iar lucrătorul Mateĭ Dumitru ridicat din şanţ şi dus la Costeştĭ, într'o stare disperată.

S'a constatat că Mateĭ Dumitru suferea de alienaţie mintală şi că s'a pus înaintea maşineĭ într'un acces de nebunie.

Ios.

In Capitală bîntue din noŭ vărsatul negru.

La spitalul Colentina a fost adus erĭ un bolnav de vărsat negru.

S'a constatat că această boală teribilă a fost adusă în Capitală de către maĭ mulţĭ ungurĭ bolnavĭ de ea.

Aseară la gara de Nord publicul de faţă a fost scandalizat de faptul că, d. ministru Ionel Brătianu, ducîndu-se să mănînce în restaurantul găreĭ, uşile restaurantuluĭ aŭ fost închise pentru toţĭ ceĭ-l'alţĭ simplĭ muritorĭ. Doĭ funcţionarĭ inferiorĭ fură postaţĭ la uşa restaurantuluĭ şi opriaŭ publicul să intre sub motiv că — ministrul stă la masă şi nu vrea să fie deranjat.

Aseară consiliul profesoral al facultăţeĭ de medicină a recomandat pe d. dr. Assaky ca profesor de clinică chirurgicală. Maĭ eraŭ încă doĭ candidaţĭ: d-niĭ dr. Leonte şi Kiriac.

D-nu dr. Assaky a obţinut 12 voturĭ din 14. Doĭ profesorĭ s'aŭ abţinut.

D-niĭ doctorĭ Leonte şi Kiriac n'aŭ obţinut nicĭ un vot.

Vasele marineĭ romîne aŭ plecat la Sulina pentru a face exerciţiĭ navale.

Direcţia căilor ferate a hotărît formarea de trenurĭ de plăcere între Bucureştĭ-Ploeştĭ şi Buzĕŭ-Ploeştĭ cu ocazia serbărilor din acest din urmă oraş.

Trenul din Bucureştĭ, cu o reducţie de 50 la sută, va pleca la 8.35 dimineaţa şi se va întoarce la 8 seara.

Ministrul de războiŭ a dispus ca două batalioane de infanterie să plece săptămîna viitoare la Iaşĭ, pentru a lua parte la serbările ce vor avea loc acolo cu ocazia viziteĭ regeluĭ la Iaşĭ.

Astăzĭ, la orele 3, va avea loc un consiliŭ de miniştri, sub preşedinţia d-luĭ Sturdza.

Duminică, 5 Octombrie, s'a ţinut la Tecucĭ licitaţia pentru construcţia spitaluluĭ donat de defunctul Anton Cincu.

Aŭ luat parte la licitaţie d-niĭ architect Al. Simonidi, Vergani şi Radovicĭ carĭ aŭ oferit: primul 5,05, al doilea 8,65 şi al treilea 8,40 sub devis.

Avînd în vedere uşoara căpătare a diplomelor de bacalaureat şi doctorat din Belgia, T. Maiorescu, rectorul universităţeĭ, a hotărît să convoace consiliul profesoral spre a lua o hotărîre în această chestie.

La catedra de statistică şi finanţe de la facultatea de drept din Capitală va fi numit d. Scarlat Arion.

Azĭ dimineaţă, d. Kiru, directorul poştelor şi telegrafelor, a plecat spre Vîrciorova.

Ştirea noastră cu privire la destituirea comisaruluĭ Cioran se adevereşte în totul. Cioran a şi fost destituit,—aceasta pentru a se da o satisfacţiune d-luĭ Fonton, ministrul Rusieĭ în Capitală, care a fost implicat de către Cioran în afacerea Oxenberg-Salinover.

Azĭ, la orele 8 şi 10 m., aŭ sosit în Capitală, venind de la Giurgiu, d. I. Brătianu, ministrul lucrărilor publice, şi d. Saligni, directorul general al Căilor ferate.

Partidul social-democrat a hotărît ţinerea unuĭ meeting la Tulcea în ziua de 14 curent.

Vor lua cuvîntul d-niĭ: V. G. Morţun, I. Nădejde şi I. C. Athanasiu.

Se va vorbi despre drepturile politice ale locuitorilor Dobrogeĭ.

D. C. Meisner, inspector scolar, a fost trimis la Tulcea pentru a face o anchetă cu privire la conflictul ce s'a iscat între directoriĭ şcoalelor bulgare d'acolo şi revizorul şcolar romîn.

D. Meisner constată printr'un raport telegrafic către ministru că profesoriĭ bulgarĭ s'aŭ făcut culpabilĭ de violenţe faţă de funcţionarul romîn.

Mîine d-sa va remite ministruluĭ cultelor raportul detailat, care conchide la închiderea acelor şcoale, aĭ căror profesorĭ nu se supun legilor ţăreĭ.

D. I. N. Roman, doctor în drept de la facultatea din Bruxelles, şi-a verificat zilele acestea diploma la Iaşĭ, unde s'a înscris în baroul avocaţilor.

Astăzĭ are loc la Iaşĭ întrunirea studenţilor, în care se va discuta asupra primireĭ regeluĭ şi regineĭ. Asemenea se va discuta şi asupra faptuluĭ că studenţilor li s'a rezervat pentru această festivitate un loc foarte restrîns.

Alergările de caĭ

Duminică 12—24 Octombrie 1897 vor avea loc următoarele curse pe hipodromul de la Băneasa.

Premiul consiliuluĭ municipal

Distanţa 2000 metri. Premiul I 2000 leĭ.

1). Florin, (2000 leĭ) al d-luĭ Alex. Marghiloman; 2). Medea, (3000 leĭ) a d-luĭ Alex. Marghiloman; 3). Daisy Bell II, (2000 leĭ) a d-luĭ căpitan D. Păianu; 4). Caraula, (2000 leĭ) a d-luĭ M. Marghiloman; 5). Cimpoĭ, (1000 leĭ) al d-luĭ M. Marghiloman; 6). Lelio, (2000 leĭ) al d-luĭ căpitan Arhip; 7). Bamboche, (4000 leĭ) a d-luĭ George Bădescu.

II

Premiul de toamnă

Distanţa 1500 metri. Premiul I 2500 leĭ Premiul II 500 leĭ

1). Medea, a d-luĭ Alex. Marghiloman; 2). Padina, a d-luĭ Alex. Marghiloman; 3). Eole, al d-luĭ H. Athinson; 4). Daisy Bell II a d-luĭ căpitan D. Păianu.

Bamboche retrasă.

III.

Premiul căilor ferate

Distanţa 1400 metri. Premiul I, 1500 leĭ Premiul II intrările.

1). Cimpoĭ, al d-luĭ M. Marghiloman; 2). Volonté, a d-luĭ Alex. Marghiloman; 3). Allah, al d-luĭ G. Bădescu; 4). Au-Deça, a d-luĭ H. Atkinson; 5). Eole, al d-luĭ H. Atkinson; 6). Miss, a d-luĭ G. G. Plessea; 7). Loto, al d-luĭ căpitan Arhip.

IV

Premiul de Octombrie

Distanţa 4000 metri. Premiul I 2000 leĭ Premiul II 500 leĭ.

1). Sagesse, a d-luĭ Alex. Marghiloman; 2). Berthe II, a d-luĭ Alex. Marghiloman.

V

Premiul subscriptorilor

Distanţa 2200 metri. Premiul I 2300 leĭ Premiul II 200 leĭ

1). Cimpoĭ, al d-luĭ M. Marghiloman; 2). Mlle Georges, a d-luĭ Alex. Marghiloman; 3). Fedora, a d-luĭ căpitan Arhip; 4). Pentek, al d-luĭ locotenent Bălăşescu.

VI

Premiul ministeruluĭ de războiŭ

Distanţa 2000 metri. Premiul I 1200 leĭ Premiul II 200 leĭ; III 100 leĭ

1). Loto, al d-luĭ căpitan Arhip; 2). Sonadieu, al d-luĭ căpitan Savopol; 3). Ravachol, al d-luĭ locotenent Bobeyca; 4). Pentek, al d-luĭ locotenent Bălăşescu; 5). Cialo, a d-luĭ locotenent Bălăşescu.

„Opinia“, organ al cluburuĭ conservator din Iaşĭ, anunţă că un fost ministru a luat iniţiativa ca Duminecă, 12 Octombrie, să se ţină o întrunire a persoanelor din acel judeţ care sînt decorate cu „Coroana Romînieĭ“ spre a se hotărî dacă, faţă cu acordarea aceleiaşĭ decoraţiĭ individuluĭ Jeszenszky, n'ar fi bine să se restitue decoraţiile pentru a nu maĭ fi etalate pe pieptul lor cu ocaziunea recepţiuneĭ regeluĭ la Iaşĭ.

Nemulţumirea ofiţerilor

D. general Berendeiŭ, ministrul de războiŭ, a luat o dispoziţiune cu totul arbitrară. In *Monitorul oasteĭ* No. 42, ministrul de războiŭ publică un ordin ca să nu se primească pe tabloul de înaintare de cît ofiţerĭ carĭ aŭ cîte doĭ şi treĭ anĭ împliniţĭ într'un grad.

Această dispoziţiune a indignat pe toţĭ ofiţeriĭ din ţară, carĭ găsesc că d. general Berendeiŭ a călcat legea militară de înaintare, care prevede că stagiul de vechime de la grad la grad, afară de acela de la căpitan la major şi de la colonel la general, nu va fi de cît de doĭ anĭ, după care timp ofiţerul poate fi pus pe lista de înaintare.

Generalul Berendeiŭ dar, luînd dispoziţiunea ca ofiţeriĭ să aibă cîte treĭ anĭ de vechime într'un grad, calcă legea,—şi aceasta pentru a proteja pe cîţĭ-va prietenĭ aĭ partiduluĭ.

O sumă de ofiţerĭ se văd nedreptăţiţĭ prin dispoziţiunea ministruluĭ de războiŭ, ast-fel că mulţĭ dintr'înşiĭ sînt hotărîţĭ să ceară punerea lor pe lista de înaintare, conform legeĭ, şi a voi să ţină seama de ultima dispoziţiune a ministruluĭ, care este absolut ilegală.

Ministrul de războiŭ ar face dar bine să se conforme legiĭor votate de Corpurile Legiuitoare, căcĭ ast-fel se expune a fi interpelat în Cameră, unde va trebui să dea socoteală de ordinele arbitrare pe carĭ crede că are voe să le dea.

Tesac.

Atragem atenţia asupra Premiilor pentru cititoare din pagina 5-a.

Circulara d-luĭ Haret

D. Spiru Haret a dat încă o circulară relativ la înscrierea absolvenţilor şcoalelor primare în clasa I-a gimnazială. Este foarte interesantă această circulară pentru că din ea se vede ce ideĭ are guvernul actual în privinţa învăţămîntuluĭ public.

D. Haret cere cu inzistenţă profesorilor de la gimnaziĭ să nu primească în clasa I de cît 50 de elevĭ. Caĭ l'alţĭ? Ceĭ-l'alţĭ să înveţe alt-ceva. Ce? Ar putea să ne spuie d. ministru ce şcolĭ sînt la noĭ în care ar putea să înveţe carte toţĭ copiiĭ refuzaţĭ de la liceu?

Şi cu ce drept hotărăşte d. ministru, printr'un ridicol concurs, cine are să înveţe în liceŭ şi cine nu?

Cel maĭ bun mijloc este să se înmulţească divizionarele şi gimnaziile căcĭ după ce aĭ făcut obligator învăţămîntul primar, nu e permis să nu aĭ şcolĭ suficiente pentru învăţămîntul secundar. Şi în tot cazul cursul gimnazial nu împiedică pe nimenĭ de a-şĭ alege altă carieră de cît biurocraţia, maĭ ales cînd şi bacalaureaţiĭ găsesc cu greŭ funcţiunĭ publice.

D. Spiru Haret face aspre mustrărĭ prin circulara d-sale profesorilor carĭ aŭ înscris maĭ mult de 50 de elevĭ în clasă şi le cere ca pe viitor să pue chestiunĭ grele copiilor pentru ca numaĭ puţinĭ dintr'înşiĭ să poată reuşi. Cu alte cuvinte d. ministru cere profesorilor să gonească copiiĭ de la şcoală.

Atuncĭ lucrul ar fi şi maĭ simplu, să închidă guvernul toate şcolile, căcĭ tot o să se găsească cîte-va sute de copiĭ în fie-care an carĭ să se ducă în alte ţărĭ să facă cursul liceal.

Grozavĭ sînt şi fiiĭ poporuluĭ cînd ajung oamenĭ marĭ!

Vorba romînuluĭ: „Ţiganul cînd a ajuns împărat întîĭ pe tatăl săŭ l'a spînzurat“.

R.

Estrădarea luĭ Oprişor

Gazetele guvernuluĭ îşĭ permit să publice cele maĭ colosale neadevărurĭ în chestia infamieĭ comise cu extrădarea luĭ Ion Oprişor.

Ele susţin că Oprişor a fost condamnat în Ungaria la 2 lunĭ pentru lovirĭ şi rănirĭ, decĭ crimă de drept comun. Şi pentru asemenea crime guvernul trebuia să-l extrădeze.

Două rectificărĭ:

Intîĭ noĭ nu avem tratat de extrădare cu Austro-Ungaria. Se uzează numaĭ de reciprocitate.

Este decĭ permis guvernuluĭ nostru să estrădeze cu uşurinţă pe un romîn cerut de ungurĭ? De sigur că nu, de oare-ce se ştie în ce stare de inferioritate sînt ţinuţĭ romîniĭ dincolo şi cîtă deosebire se face la darea pedepselor între un romîn şi un ungur.

Dar să trecem peste aceste consideraţiĭ generale şi să venim la fapte.

Da ungurii pretind că Ion Oprişor a fost condamnat la două lunĭ pentru loviturĭ şi rănirĭ. Aceasta aŭ spus'o toate ziarele în prima zi cînd aŭ denunţat extrădarea.

Dar numaĭ acea pedeapsă de două lunĭ o avea Oprişor, şi numaĭ acea pedeapsă a făcut'o?

Nu!

Oprişor a făcut 2 lunĭ şi 25 de zile temniţă ordinară şi anume: 2 lunĭ condamnarea suferită pentru lovirĭ şi rănirĭ, 21 de zile pentru condamnarea în procesul politic şi 4 zile în plus pentru că nu s'a prezentat la timp.

Apoĭ din moment ce Oprişor avea şi o condamnare politică, putea el să fie extrădat?

Trebue să fiĭ Voinţa ca să aperĭ o assmenea infamie.

Rep.

Meetingul de la Brăila

Duminică 12 Octombrie, comitetul naţional studenţesc va ţine o mare întrunire publică la Brăila.

In această întrunire, pe lîngă delegaţiĭ studenţilor vor vorbi şi d-niĭ d-r. Palade, N. Perlea, etc.

Iată şi apelul studenţilor către cetăţeniĭ brăilenĭ:

Cetăţenĭ Brăilenĭ,

In decurs de zece secole Ungurĭ triumfă prin suprema laşitate, prin forţa brutală asupra drepturilor sfinte ale neamuluĭ Romînesc;

Pare că situaţiunea aceasta detestabilă, pe care o suportă de atîta amar de vreme milioanele de Romînĭ, ar fi legitimată de lumea civilizată, atît de mare e nepăsarea generală;

Datoria noastră, a tutulor Romînilor, este să ne punem pe lucru şi cu toţĭ să ridicăm pînă la cerurĭ un glas puternic—**dreptate să se facă!**

Totul poate fi salvat astă-zĭ şi totul poate fi pierdut mîine.

Să facem dar, Brăilenĭ, Duminică 12 Octombrie, ora 3 p. m., o manifestaţie destul de impunătoare, şi de pe malurile Dunăreĭ, să scoatem un strigăt de alarmă destul de puternic, ca să nu maĭ rămîie vrăjmaşilor noştri nicĭ urmă de îndoială, despre curentul irezistibil care împinge întreg neamul romînesc la solidaritate.

Comitetul naţional studenţesc.

Societatea meseriaşilor romînĭ din Bîrlad a adresat o petiţiune tuturor celor-l'alte societăţĭ prin care le propune să înceapă o acţiune comună pentru protejarea meseriaşilor romînĭ.

Iată un pasagiŭ din această petiţiune:

Să se facă o lege care să oblige pe entreprenoriĭ de construcţiunĭ ca cel puţin jum. din lucrătorĭ să fie indigenĭ, şi dacă se va objecta că noĭ sîntem puţin conştiincioşĭ şi consequenţĭ; cît despre ştiinţă nu pot cu nicĭ un chip objecta; apoĭ odată cu legea pentru antreprenoriĭ să se facă şi un regulament pentru şi contra noastră meseriaşilor care nu ne vom conforma angajamentelor. Ca regulamentul şi legea să fie bine executate, să fie însărcinată cu paza eĭ unul din membriĭ camerilor de comerciŭ din localităţĭ cu diurne în sarcina antreprenoruluĭ, la caz de abaterĭ şi de o parte şi de alta, să fie pedepse cîĭ de aspre că prin ast fel de regule se va putea pune capăt atît antreprenorilor cît şi meseriaşilor neconsequenţĭ“

Lipsa de vagoane

Cu toate plîngerile comercianţilor şi agricultorilor din ţară că due lipsă de vagoane şi că din această cauză sufăr pagube enorme, ministrul de lucrărĭ publice refuză a lua măsurĭ pentru ameliorarea răuluĭ.

Pînă acum ministrul răspundea că nu sînt vagoane în deajuns şi că din această cauză nu poate satisface dorinţele comercianţilor. Cum însă ministrul a împrumutat 200 de vagoane societăţeĭ de cale ferată austriacă şi a promis să'i maĭ trimeată încă pe atîta, acum răspunde comercianţilor că lipsesc maşinĭ pentru transportarea vagoanelor în toate staţiunile unde se simte nevoe.

Gările Bucureştĭ, Iaşĭ şi Paşcanĭ sînt pline de vagoane goale, carĭ staŭ de rezervă pentru a fi trimise în Austria, iar comerciul nostru sufere. Maĭ multă grijă dar pentru interesele comerciuluĭ romîn n'ar strica d-le Brătianu?

Comer.

Comisiunile de recrutare

De vre-o două zile comisiunĭ cutreeră Capitala sub cuvînt că se ocupă cu înscrierea tinerilor ca să fie recrutaţĭ la armată.

Aceste comisiunĭ carĭ n'aŭ absolut nicĭ o noimă de a exista, nu fac alta de cît să persecute pe uniĭ şi pe alţiĭ, trimiţînd înaintea comisiuneĭ de recrutare pe oamenĭ bătrînĭ şi pe tinerĭ carĭ aŭ satisfăcut deja de legea recrutăreĭ, numaĭ pentru că aceştia nu vor să fie „gentilĭ“ cu membriĭ acestor comisiunĭ.

Cunoaştem cazurĭ unde aŭ fost înscrişĭ oamenĭ de 50 anĭ, orĭ tinerĭ carĭ aŭ satisfăcut legea recrutăreĭ încă din 1891.

După cum am spus, comisiunile de recrutare carĭ cutreeră Capitala n'aŭ nicĭ o noimă, de oare ce starea civilă există la noĭ deja de 30 de anĭ şi toţĭ ceĭ înscrişĭ la stările civile sînt deja direct recrutaţĭ după biletele oficiale.

Comisiunile de recrutare ambulante ar trebui dar desfiinţate, căcĭ ele nu fac de cît să şicaneze lumea.

G.

ERATA

Chiar în primul rînd al articoluluĭ „Chestiunĭ Teatrale“ din pag. I a ziaruluĭ de azĭ cititoriĭ sînt rugaţĭ să facă următoarea îndreptare:

In loc de: „Am spus în nenumărate rîndurĭ“ etc., să citească: „S'a spus“ etc.

REPORTAGIU

Din Capitală

Am anunţat într'un număr al ziaruluĭ nostru că d. Petre Ionescu, din strada Sireneĭ 26, a fost victima unuĭ furt de 1000 leĭ. Autorul acestuĭ furt a fost prins la Cîmpina; el se numeşte Tănase Stoica. Asupra luĭ s'aŭ găsit vre-o 200 leĭ. Acest individ a maĭ fost condamnat de 2 orĭ pentru asemenea fapte.

Astă noapte sergentul postat în strada Lucacĭ a găsit, în poarta caseĭ cu No. 10, un copil vre-o 5—10 zile, înfăşurat în nişte cîrpe roşiĭ.

Nu se ştie dacă e saŭ nu botezat.

Copilul, care e de sex masculin, a fost depus la secţia 42, apoĭ transportat la spitalul Maternitatea.

Aseară, pe la orele 11, un sergent major, anume Alexandru Ivan, care era de patrulă, trecînd pe cîmpul pe lîngă şcoala de agricultură de la Herestrăŭ, a dat peste un om, din comuna Băneasa, care era postat, de către primarul aceleĭ comune, lîngă cadavrul unuĭ individ mort.

Din cercetările făcute s'a putut constata că acel individ era împuşcat în urechea dreaptă. Lîngă cadavru s'a găsit şi un revolver de calibru 9 m., iar în buzunarul hainelor mortuluĭ 1 leŭ şi 80 banĭ.

Din mărturisirile cîtor-va locuitorĭ din comuna Băneasa se constată că acest individ se numeşte Ioaniu, că era venit de curînd în comună şi că în maĭ multe rîndurĭ a declarat că o să se sinucidă din cauza mizerieĭ.

Parchetul cercetează cazul.

Locuitorul Enache Diaconu din Romanaţĭ, plecînd cu boiĭ la adăpat, s'a înecat în Olt.

Tîrgul cerealelor

— prin poştă —

Din ţară

Brăila, 9 Octombrie.

Cereale vîndute:

Grîŭ: 11.000 hectol.; — vag.; Kgr. pro hectol. 68—75; 9.85—12.20 preţ.

Porumb: 38.000 hect.; 12 vag.; Kgr. pro hectol.: 78—80; 5.70—8.80 preţ.

Orz: 17.000 hectolitri; 33 vag.; Kgr. pro hectol.: 53—58; 3.65—5.40 preţ.

Ovăz: 3.250 hectol.; — vag.; Kgr. pro hectol.: 42; 9.10 preţ.

Secară: 4.500 hectol.; — vag.; Kgr. pro hectol.: 61—63; 5.60—5.70 preţ.

Rapiţă: 700 hectol.; — vag.; Kgr. pro hectol.: 57; 5.75 preţ.

Cereale sosite:

Grîŭ: 18.000 hectol. Porumb: 4.000 hectolitri. Secară: — hectolitri. Orz: 13.000 hectol. Ovăz: — hectolitri. Fasole: 6.000 hectolitri. Rapiţa: 1.900 hectolitri.

Marmorosch Blank & Comp.

Din străinătate

— prin fir telegrafic —

9 Octombrie 1897,

New-York: Tendinţa calmă; Grîŭ prompt 1/8 scădere.

Porumb 1/8 scădere.

Londra: Tendinţa liniştită.

Anvers: Tendinţa susţinută.

Paris: Grîŭ 10 centime urcare; *Uleiŭ* 50 centime urcare; *Făină* 30 centime urcare; *Zahăr* 7,8 urcare.

Viena		Redeschiderea	Inchiderea
Grîŭ de prim.	fl.	11.80	11.82
„ „ toamnă	„	—	—
Ovăz de prim.	„	6.69	6.70
Secară de prim.	„	8.86	8.86
„ „ toam.	„	—	—
Por. Maĭ, Iunie	„	5.43	5.42
„ Sept. Oct.	„	—	—

Tendinţa fără activitate.

ECOURĬ

● Doctorul G. Marinescu, profesor suplinitor de clinica maladiilor nervoase, întorcîndu-se din străinătate, s'a stabilit definitiv în strada Primăvereĭ No. 38. 352.

● D. doctor I. Constantinescu, medic secondar al spitaluluĭ Brîncovenesc, a fost numit definitiv în postul săŭ.

DEPLASARĬ

9 Octombrie

Hotel Continental: Davidoglu, prop., Brăila. R. Teţeanu, prop. Moineşti. Eduard Ghika, consul, Iaşĭ. Nestor Cincu, prop., Tecucĭ. Maury, deputat, Iaşĭ. M. Braggiotti, advocat, Cospoli. Jules Jaf, voiajor, Paris. Lico D. Amar, voiajor, Wien.

Hotel Boulevard: Caraianopol, prop., Măgurele. I. Brüner, prop., Galaţĭ. M-me Mendel, prop., Brăila, Carl Prosl, comers, Wien. V. Schvartz, fabricant, Wien.

Hotel Capşa: M-r A. M-me J. Pleşa prefect Craiova. G. Anastasiu, advocat, Iaşĭ.

Hotel Frascati: M-me Lorinand, prop., Alexandria. Güfner, voiajor, Wien, Aschholz, comers., Galaţĭ. Brichard, director, Lille Ya ghaperian, comers., Iaşĭ. G. Nieschiag, comers., Walterdorf (Silesia).

Hotel English: Constantinescu R. şi M. Bunescu, proprietarĭ, C.-Lung.

Hotel de France: Becher, comers., Brăila. Shapira, comers., Galaţĭ. Artans, director, Bacău. Blumenthal, comers., Wien. Kraus Leopold, comers., Craiova. Levy Gerson, comers. Ruscink. Dorer, comers., Munchen M-me P de Sturdza, comerc, Wien Ilie Zaharia, prop., Ploeştĭ. I. Frolic, prop., Bîrlad. Timoteescu, prop., Peris. Homman, inginer, Hotta Negri. Shultz inginer, Hotta Negri.

Hotel Union: Frantz Miclescu, prop., T.-Severin. Vasilescu, căpitan, Iaşĭ. C. Sumulescu, anc., Iaşĭ. G. Emanoil, prop., Buzău. G. Fontees, antrep., Sinaia. Vasiliu, prop., Buzău. L. Menzel, comers., Orşova Max Milch, director, B.-Pesta. Bardell, antrep., C.-Lung. Butter, comers, Constanţa.

Hotel Colaro: Radovicĭ, prop., Ploeştĭ, Fr Bonay comers., Giurgiu. D. Neniţa, prop., Bîrlad T. Emandi, prop., Bîrlad.

Hotel Central: Anguastopol, moşier, Vidra. Carpas, comers., Fundulea. M-me Filitis Ecaterina, menageră, Berhu. M-me Miclescu, menageră, Ploeştĭ Matarange, moşier, Brăila. Rucăreanu, prop., T.-Veşteĭ. Rateş, advocat. Vasile Tinţăreanu, comers., Giurgiu. Zaharia Fotache, comers. Lucşani.

Hotel Bristol: Alecu Morţun, senator, Roman, Moritzsohn comers., Galaţĭ. Orenstein doctor, Bacăŭ S. Gabriel, comers., Ploeştĭ. Isidor Covo, comers., Wien. M. Bauer, comers, Wiena. Popof, Deputat, Rusciuc. Ilaria Marianu, prop., Calafat. M-me I...., prop., Constanţa Negulescu, deputat. Brăila.

Din Iaşĭ

(Coresp. particulară a „Adevĕruluĭ“)

O întrunire.— In jurul vizitei regale.

Duminică după cum aţĭ anunţat a avut loc o întrunire publică în favoarea chestiuneĭ izraeliţilor, cu care ocazie s'a făcut şi primul pelerinagiŭ la mormîntul luĭ Mihail Kogălniceanu.

Sala era plină de lume şi preşedinte al întruniriĭ a fost ales d. Goldenthal care, după ce recomandă mulţimeĭ pe-

ceĭ carĭ aveaŭ să ia cuvîntul, roagă pe cetățenĭ să ia parte în corpore la pelerinagiul hotărît să se facă la mormîntul marelui bărbat de stat Kogălniceanu

După ce vorbiră d-niĭ Drăgulinescu și Kogălniceanu în chestia izraelită, asistenții porniră cu toțiĭ la cimitirul Eternitatea, unde d. Drăgulinescu vorbi pentru a doua oară la mormîntul luĭ Kogălniceanu.

Seara a avut loc un mic banchet.

In jurul vizitei regale

General Iarca, comandantul corpuluĭ IV de armată, a dat ordin ca regimentul Ștefan-cel Mare 13 să concentreze opt-zecĭ de soldațĭ din trupa cu schimbul, carĭ să formeze gărzile garnizoaneĭ pe tot timpul ședereĭ regeluĭ în orașul nostru; în același timp, batalioanele permanente din regimentele 12 Bîrlad și 15 Piatra, vor fi aduse aci în scopul revisteĭ pe care o va face regele cu ocazia serbărilor inaugurăreĭ universitățeĭ.

Intru cît privește a doua reprezentație de gală oferită suveranuluĭ, comitetul teatruluĭ ieșan a hotărît ca ea să fie dată tot de trupa romînă și, contrar celeĭ d'întîĭ, să fie cu plată. In prima reprezentație, trupa dramatică se va produce numaĭ printr'un singur act din „Fontîna Blanduzieĭ,“ restul programuluĭ ocupîndu'l corul Muzicescu și conservatorul de muzică.

Intre artiștiĭ aduși din Bucureștĭ sînt și d-niĭ Vasilescu, Cîrjă, etc.

Coresp.

Premiĭ pentru cititoare

De la un mare număr de cititoare ale *Adevĕruluĭ* primim cererĭ pentru numere isolate din *Moda Ilustrată*—și aceasta în vederea **tiparelor croite** pentru **Jacheta-bluză** și **Jupa slavă** carĭ aŭ fost anexate la **No. 1** și **2** ale *Modeĭ*.

Neputînd cu regret satisface aceste numeroase cererĭ—exemplare isolate și în special No. 1 fiind expediate după cerere numaĭ acelor persoane carĭ doresc să se aboneze la *Moda ilustrată*—facem cunoscut amatoarelor sus pomenitelor tipare că li le putem oferi **separat** fără *Modă*, numaĭ dacă în calitate de cititoare ale *Adevĕruluĭ* vor prezenta saŭ trimite prin poștă administrațieĭ ziaruluĭ *Adevĕrul*, **bonul**, ce se va detașa din josul acestuĭ avis împreună cu valoarea de **10 banĭ**, fie și în mărcĭ poștale, pentru fie-care *tipar cerut*.

Premiĭ pentru cetitoare
Tipare croite
A se indica aci maĭ jos denumirea tiparuluĭ dorit.
....
....

Pentru gospodine

Lac pentru ghete galbene. — Luațĭ: 20 părțĭ esență de terebentină; 9 părțĭ ceară galbenă; 1 parte săpun; 80 părțĭ apă ce fierbe. Dizolvațĭ ceara în esență; topițĭ săpunul în apă; amestecațĭ apoĭ amb le soluțiunĭ. Obținețĭ un excelent vopsitor pentru ghete galbene.

Gastr.

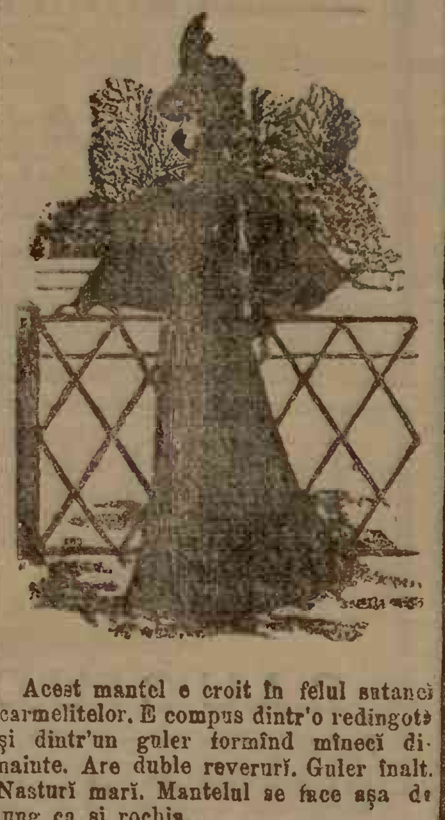
Starea Civilă

— Declarațiĭ de căsătorie —

Petre Mafteĭ, cu d-ra Ana N. Drăgan, Nicolae Ioan Pîrvu, cu d-ra Maria Ion Preda, Michel Rumberger, cu d-ra Roza Chon, Virgil Toroceanu, cu d-ra Aretina Ghica, Alexandru I. D. Dragomir, cu d-ra Anica Pr. Teodor Gergescu, Tudor O. Spirescu, cu d-na Filofteea Stoicescu, Ioan V. Cristea, cu d-ra Velica D. Zaharia, Ioseph Amédée Joyau cu d-ra Alice Mărculescu, Alexandru Georgescu, cu d-ra Clemența Anagnostopolu, Nicolae Radu, cu d-na Maria I. Grădișteanu.

MODE

Mantel confortabil

Acest mantel e croit în felul sutaneĭ carmelitelor. E compus dintr'o redingotă și dintr'un guler formînd mînecĭ dinainte. Are duble reverurĭ. Guler înalt. Nasturĭ marĭ. Mantelul se face așa de lung ca și rochia.

Laura

Buletin atmosferic

9 Octombrie 1897

Timp, foarte frumos și liniștit în toată țara. In Moldova de sus temperatura a fost maĭ rece. In Muntenia termometrul a crescut binișor în cele maĭ multe localitățĭ. Noaptea timp răcoros pretutindenĭ. Ceață groasă a fost la Vasluĭ, Brăila și Strehaia. Barometrul a crescut cu un 1 milimetru în Moldova, iar în Muntenia s'a coborît cu 2 milimetriĭ.

Astăzĭ umezeală multă; timpul foarte frumos.

Spectacole

Theatrul Liric.— Marțĭ 14 Octombrie 1897, mare reprezentațiune extraordinară dată în beneficiul domnuluĭ Coco Demetrescu, laureat al Conservatoruluĭ de declamație din Bucureștĭ pentru complectarea studiilor la Paris; se va reprezenta **Fluturașiĭ**, comedie în 3 acte, traducțiune după V. Sardou de M. Pascaly.

Act de mulțumire

Sub-semnatul Leon Farb montor-mecanic la firma Eugeniu Behles din Bucureștĭ, am suferit în ziua de 7/19 August a. c., la montarea uneĭ mașinĭ de treer, un accident, care m'a silit să întrerup ocupațiunea mea timp de aproape 2 lunĭ.

Asigurat fiind contra accidentelor la societatea de asigurare „Patria“, aceasta s'a grăbit a lichida cu cea maĭ mare culanță drepturile mele de despăgubire, pentru care îĭ aduc în public viile mele mulțumirĭ.

Bucureștĭ (ss) **Leon Farb.**
9/21 Octombrie 1897.

641—1

Bibliografie

A apărut: **Legea pentru judecătoriile de pace,** comentată și adnotată cu juris prudență de *M. P. Ra-*

Sănătatea copiilor, revistă populară-medicală Colecția pe anul 1896, 250 paginĭ de dr. Rappoport. Se găsește de vînzare la librăriile: Alcalay, Sfetea și Müller, pe prețul de 4 leĭ.

FOIȚA ZIAR. „ADEVĔRUL“

No 17

Jacques Vingtras

roman de

Jules Valles

Partea Intîia

COPILUL

X

Plecarea

Ce întîlnire!

— O să facem chef., nevasta d-tale nu e cu d-ta, aĭ?

Intrebă cu gîndul să'ĭ spue că nu e.

Tata îĭ răspunde trist.

— Ba e jos.

Și cu înfățișare maĭ veselă.

— E bolnavă,

— Nu o să fie nimic.

— Nu, nu...

— Aĭ să bem o sticlă de vin.

Se întoarce spre mine.

Zice:

— Știĭ că s'a făcut mare, băiatul d-tale?...

E o grămadă de lume.

Masa e plină de sticle de vin și de pahare de bere.

Rîd maĭ toțĭ.

Veselie multă.

Bînd tata a spus luĭ Chanlaire că n'are banĭ căcĭ îĭ ține mama

— Vreĭ 20 de francĭ?... Mi'ĭ înapoiezĭ la Nantes cînd ne-om vedea și cînd vom maĭ petrece, sper...

Dar auzĭ copilul...

— Nu e nimic.

Nu tată, n'aĭ grije! Ce tînăr pare nu l'am văzut nicĭ odată rîzînd așa.

Vorbește cu mine ca și cu un băiat mare.

— Aide, Jacques trage și tu un păhărel!

Apoĭ îĭ vine o ideie.

— Aĭ să mîncăm ceva!

Imĭ pune și mie tacîm.

Mănînc ca ceĭ marĭ și îmĭ vărs singur vin.

Pentru întîia oră sînt camarad cu tata și bem și ciocnim ca doĭ prietenĭ.

Nu mă maĭ gîndesc la bune maniere, la nimic.

Fac ce vreaŭ.

Petrec un sfert de oră de fericirea nespusă.

Tinerețea nu se deșteaptă: mama doarme.

Tinerețea nu se stinge: mama s'a deșteptat.

Se ivește ca un spectru și vine la noi.

O să înceapă vre-o scenă.

Dar gălăgia îĭ acoperi vocea.

Vede banĭ în mîna tatiĭ care plătește mîncarea.

— Avem banĭ zice Tata.

Și strigă:

— O sticlă de vin de ăla chihlibariu!!

— Nu mĭ e sete.

— Mie sete. Și luĭ Jacques, de asemenea îĭ e sete; Ți-e sete?

Vinul l'a făcut bun.

Mama zice fără multă răutate!

— Mă urc pe punte cînd veĭ sfîrși vin'o. Jacques aide cu mine,

— Nu el rămîne cu noĭ. O să jucăm o partidă de domino; să fie el al treilea.

Nu maĭ pot de mîndrie.

Auzĭ să fiŭ eŭ al treilea față de ofițerĭ!... Și să rîd cum vreaŭ, să fac ce doresc!...

Partida de domino s'a sfîrșit.

— Jacques du-te de spune mătiĭ că ne urcăm și noĭ pe punte.

Pe ea am uitat'o.

Parcă simț puțină remușcare.

Mă primește cu o privire aspră.

Remușcarea mi se duce.

Imĭ zice.

— Cînd vom ajunge o să vezĭ tu!

— Ce să văd?... Dar să mă bată dacă are poftă, am gustat din mulțumire.

Azĭ e ziua mea de noroc.

O damă s'a așezat lîngă noĭ și a început vorba.

D-na Vingtras e încîntată cînd vorbește cu cîte o femee bine îmbrăcată.

Copiĭ care vin'de rînd cîte odată cu mama lor mă iaŭ cu eĭ la joc.

— Jacques staĭ aci.

— Lasă'l să se joace cu copiĭ meĭ zice dama cu bunătate.

— Nu țe d-tale teamă să nu cază în mare?

Atît zice, dar e încîntată că copilul eĭ se joacă cu copiĭ de oamenĭ bogațĭ!

De m'oĭ îneca, atîta pagubă!

Se înserează.

Sîntem coprinșĭ de melancolia amoruluĭ ca și oamenii marĭ.

Cu părul scuturat de vînt ne uităm la urma ce lasă vaporul pe mare; privim primele stele ce tremură pe cer și admiram luna în valurĭ.

Mașina, face pum, pum!

Acum se aude clopotul. Ne apropiem de punte.

Am ajuns la Tours.

Aci ne oprim.

D. Chanlaire știe un hotel eftin.

Mergem cu toțĭ.

Peste zece minute sînt la „Cerbul cel mare.“

Mîncăm la table d'hôte.

Fel de fel de lume.

Toțĭ mănîncă și beaŭ.

Eŭ deschid ochiĭ marĭ umflu nările și ascult.

Ce lux!

Mi se pare că sînt la o masă din „O mie și una de nopțĭ.“

Mă mir tare că văd că toată lumea calcă în picioare preceptele ce m'a învățat mama asupra chipuluĭ de a fi cuviincios în societate.

Chiar un preot pune coatele pe masă și are scăunel aproape de masă.

Mama e lîngă d-na din Paris.

Noĭ copiĭ ne aflăm la dreapta eĭ.

Eŭ mănînc bine.

Mama mă îndemnă să mănînc cît de mult.

— Nu e preț fix? întrebă ea pe d-na din Paris.

— Ba da. Doĭ francĭ de cap.

— Mănîncă cît poțĭ Jacques.

O văd vîrînd și în buzunar ce poate.

Eŭ mă roșesc de rușine.

— Ce te roșeștĭ? mă întrebă.

Văd că veciniĭ aŭ observat'o și chelneriĭ se uită la ea pe sub sprîncene,

D-nul Chanlaire se scoală.

Zice:

— D-nelor, d-lor și copiĭ vă daŭ șampanie.

Dopul sare.

Imĭ toarnă mi-e întîĭ.

Imĭ zice:

— Golește paharul repede.

Mama se uită urît la mine.

Nu cutez să beaŭ.

D-nu Chanlaire îmĭ zice.

— Nătărăule.

Mi se sfîșie inima de necaz că'mĭ zice așa în fața lumeĭ.

Mîna îmĭ tremură și vărs jumătate șampania pe rochia uneĭ dame de lîngă mine.

— Chiorule! îmĭ zice ea.

Tot mama e de vină că aud asemenea cuvinte.

Și mă maĭ și ceartă pe urmă.

Mă duc să mă culc, amărît.

Nantes

Cînd ne dăm jos din vapor, ne despărțim.

Iacă pe d. Vingtras profesor la colegiul din Nantes în picioare pe pavele orașuluĭ cu nevasta și copilul.

(Va urma)

Proprietar CONST. MILLE — Tipografia ziaruluî «Adevĕrul» Pasagiul Bănceî Naţionale — Tipărit cu cerneală E. T. Gleitsmann, Dresda